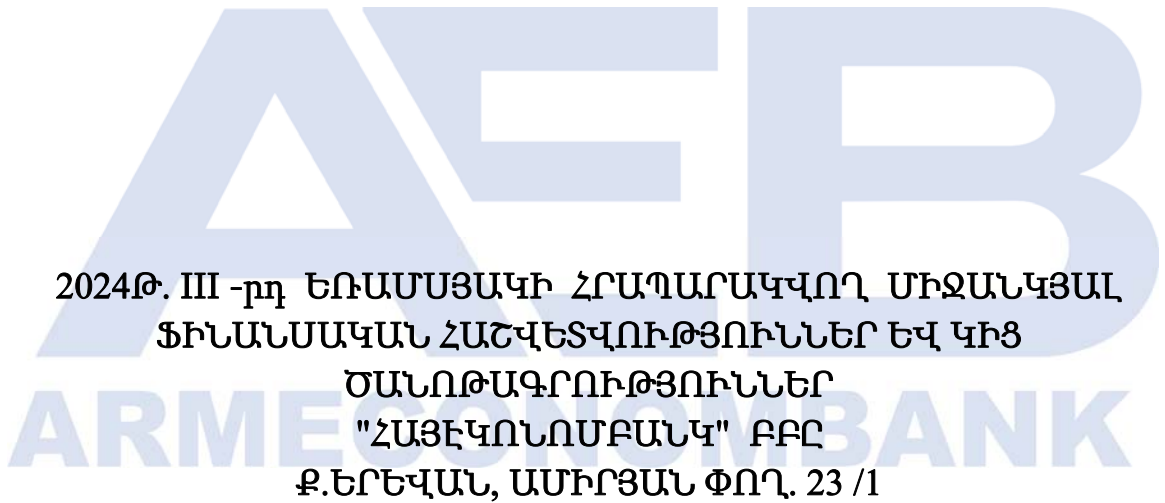

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007
թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն
որոշմամբ հաստատված հավելված 5

Ծանոթագրություն 1. "Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում"

Իրավական դաշտ.

"ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1991 թվականին ԽՍՀՄ Բնակարկային հայկական Հանրապետական բանկի (1991-1993թթ. "Հայպետարբանկ" ՓԲԸ) հիման վրա և 1995թ. վերակազմավորվել է որպես բաց բաժնետիրական ընկերության՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N 1 արտոնագրային համարով:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 31 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում, 22 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարբեր մարզերում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք.Երևան, Ամիրյան 23/1:

Բանկի հիմնական գործունեությունը.

Հանդիսանալով ունիվերսալ ֆինանսավարկային կառույց՝ "ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ իր հաճախորդներին առաջարկում է բանկային ծառայությունների ընդգրկում փաթեթ: Բանկի ակտիվային գործառնությունների գերակշռող մասը բաժին է ընկնում վարկային գործունեությանը: Բանկը վարկավորում է երկրի տնտեսության համարյա բոլոր ճյուղերը՝ պայմանավորված ներկայացվող ծրագրի ռիսկայնությամբ և հեռանկարով: Բանկն ակտիվ գործունեություն է ծավալել միջազգային վարկավորման ծրագրերով վարկավորման ուղղությամբ: Բանկը տրամադրում է ինչպես առևտրային, այնպես էլ սպառողական, հիփոթեքային վարկեր:

Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամի ազդեցությամբ:

Միջազգային տնտեսական ճգնաժամը հանգեցրեց ՀՀ համախառն ներքին արդյունքի, ինչպես նաև արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ:

Գորադրատիվ կառավարում

Բանկի կառավարման մարմիններն են՝ Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ որպես բանկի կառավարման բարձրագույն մարմին, Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը և Գործադիր տնօրենը:

Բանկի խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհրդի նախագահ

Ս. Սուքիասյան

Բանկի Խորհրդի անդամներ

Արամ Խաչատրյան

Ռուբեն Հայրապետյան

Լուիզա Պետրոսյան

Հրանտ Սուվարյան

Արամ Մելիքյան

Պեր Ֆիշեր

Բանկի տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Գործադիր տնօրեն

Ա. Առաքելյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ

Ռ. Բադալյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ

Օ. Չիչյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ

Ա. Հարությունյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ	Ա. Մանրիկյան
Գործադիր տնօրենի տեղակալ	Ա. Փիլոսյան
Գլխավոր հաշվապահ	Ն. Գալստյան
Ռիսկերի կառավարման վարչության պետ	Կ. Բաբայան
Ռազմավարության և Մեթոդաբանության վարչության պետ	Հ. Ավետիսյան
Իրավաբանական վարչության պետ	Վ. Ջհանգիրյան

Բանկի սեփականության կառուցվածքը և բաժնետերերի/մասնակիցների քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում

Բանկի կանոնադրական կապիտալը 30.09.2024թ. դրությամբ կազմում է 30,801,895 հազ. ՀՀ դրամ: Այն ներառում է 11,746,584 սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 2,080 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 424,600 արտոնյալ բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 15,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Նշանակալից մասնակիցներ

Սուբիասյան Սարիբեկ Ալբերտի	29.25%
Սուբիասյան Խաչատուր Ալբերտի	12.85%
Սուբիասյան Էդուարդ Ալբերտի	13.32%

Բանկի ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը

Բանկում ղեկավարների վարձատրության հատուկ քաղաքականություն չի կիրառվում: Ղեկավար անձանց վարձատրությունը կատարվում է խորհրդի կողմից հաստատված հաստիքացուցակի հիման վրա:

Բանկի արտաքին աուդիտին վճարները

Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձը հաստատվում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից՝ Բանկի խորհրդի ներկայացմամբ, իսկ արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրության չափը հաստատվում է Բանկի խորհրդի կողմից:

Ծանոթագրություն 2. "Հաշվապահական քաղաքականությունը"

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների և վերջինի պատրաստման և ներկայացման սկզբունքների, ստանդարտների կիրառման ուղեցույցների և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդունված իրավական ակտերի: Ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացվում են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները (բացառությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության) պատրաստվում են հաշվեգրման սկզբունքին համապատասխան:

Եկամուտների և ծախսերի հիմնական տեսակների ճանաչումը

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես "տոկոսային եկամուտ" և "տոկոսային ծախս"՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Օվերդրաֆտների, օվերնայթների, վարկային գծերի, թղթակցային հաշիվների, բանկային հաշիվների, ցպահանջ ավանդների դիմաց տոկոսների հաշվեգրումն իրականացվում է գծային եղանակով, եթե Բանկը չի կարող կանխատեսել այդ ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը: Արժեգրկված վարկերի տոկոսների

հաշվեգրումը չի դադարեցվում: Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել՝ կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Բանկի տույժերի և տուգանքների գծով ստացվելիք գումարները հաշվեգրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր: Հաշվեգրվող գումարի չափի հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը:

Բանկի կողմից տույժերի և տուգանքների գծով վճարվելիք գումարները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր օր՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը:

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Այլ եկամուտներն ու ծախսերը, մասնավորապես՝ վարձավճարները, գովազդային, շենքի պահպանման, տեխնիկական սպասարկման պարտավորությունները, ինչպես նաև փոխադրամիջոցների օգտագործած վառելիքի ծախսային պարտավորությունները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը կամ նախորդ ժամանակաշրջանի վճարումները: Ընդ որում, ոչ տոկոսային ծախսերի գծով, հաշվեգրումները ամսական մինչև 10,000 դրամ կազմելու դեպքում կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը, իսկ 10,000 դրամից ավելի դեպքում՝ օրական: Բանկը աշխատակիցների արձակուրդային վճարների գծով ծախսերի կուտակումը կատարում է յուրաքանչյուր օր:

Հիմնական միջոցների (այդ թվում՝ ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված), վարձակալված հիմնական միջոցներին ուղղված կապիտալ ներդրումների և ոչ նյութական ակտիվների գծով ամորտիզացիոն հատկացումներն սույն Քաղաքականությամբ սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը: Շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են հաշվեգրման սկզբունքի համաձայն՝ դրանց հայտարարման պահին:

Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են՝ կիրառելով ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ միջին փոխարժեքը: Արտարժույթային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես եկամուտ կամ ծախս: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքներով:

Արտարժույթի առքի և վաճառքի փոխարժեքները սահմանվում են հաշվի առնելով ՀՀ միջբանկային շուկայում ձևավորված փոխարժեքների մեծությունը, առաջարկի և պահանջարկի ծավալները ՀՀ տարածքում, այլ գործոններ (շուկայի ուսումնասիրության հիման վրա կատարված կանխատեսումներ, ֆորս-մաժորային պայմաններ և այլն): Արտարժույթի փոխարժեքները սահմանելիս նշված գործոններից բացի, հիմք են ընդունվում նաև տվյալ պահին արտարժույթի միջազգային շուկայում ձևավորված այլ համակարգերում արտացոլված փոխարժեքները:

Հարկային հաշվառում

Շահութահարկի, ավելացված արժեքի հարկի, եկամտային հարկի, անշարժ գույքի հարկի և փոխադրամիջոցների գույքահարկի, պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային վճարումների գծով հաշվառումը տարվում է ՀՀ հարկային օրենսգրքին համապատասխան:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ընթացիկ շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համաձայն՝ յուրաքանչյուր օրվա համար հաշվեգրվում է շահութահարկի պարտավորությունը հարկային շահույթի նկատմամբ (հաշվի առած "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն եկամուտներից չնվազեցվող ծախսերը) և յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրվա դրությամբ այն ճշգրտվում է:

Հետաձգված հարկերը, եթե առկա են այդպիսիք, առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարբերություններից: Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվին կամ պարտավորությանը: Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գծով, եթե առկա են այդպիսիք, մասհանումները կատարվում են ամբողջությամբ: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որքանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է յուրաքանչյուր եռամսյակի վերջին աշխատանքային օրը:

Շահութահարկի գծով հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ Բանկը՝

- ունի ճանաչված ընթացիկ հարկային ակտիվների և պարտավորությունների գումարների հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք.
- մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ.
- հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն

հարկային մարմնի կողմից յուրաքանչյուր ապագա ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Բանկի կանխիկ դրամական միջոցների փաստացի ներհոսքի (մուտքագրումը) և կամ արտահոսքի (ելքագրումը) ձևակերպումը կատարվում է արժույթների անվանական արժեքով, Բանկի կողմից ընդունված դրամարկային գործառնությունները կանոնակարգող կարգով, ինչպես նաև այլ կարգերով և իրավական ակտերով նախատեսված և պատշաճորեն կազմված վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հիման վրա:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում է անուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Ֆինանսական գործիքներ

ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտն ուժի մեջ է մտել 2018թ. հունվարի 1-ին և կիրառելի է այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Բանկը կիրառել է նոր ստանդարտը՝ ճանաչելով անցման կուտակային ազդեցությունը հաշվետու տարվա սկզբի չբաշխված շահույթում և առանց համեմատական տեղեկատվությունը վերահաշվարկելու:

Ճանաչում.:

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները կամ վաճառքները հաշվառվում են գործարքի ամսաթվի դրությամբ:

Դասակարգում և չափում.

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն բոլոր պարտքային ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն համապատասխանում բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող: Բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին համապատասխանող պարտքային ֆինանսական ակտիվների համար սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգումն որոշվում է բիզնես մոդելի հիման վրա, որի համաձայն այդ գործիքները կառավարվում են .

- գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական

հոսքերը ստանալու նպատակով, չափվում են ամորտիզացված արժեքով,

- գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու և վաճառքի նպատակով, չափվում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով,
- այլ նպատակով պահվող գործիքները, ներառյալ առևտրային ֆինանսական ակտիվները, գնահատվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ բաժնային ֆինանսական ակտիվները պետք է դասակարգվեն որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ որոշում է կայացվել, առանց հետագայում վերանայելու իրավունքի, դրանք դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող բաժնային գործիքներից ողջ իրացված և չիրացված շահույթն ու վնասը, բացառությամբ շահաբաժինների, ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, առանց շահույթում կամ վնասում հետագա վերադասակարգման:

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են, որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող դասակարգված ֆինանսական պարտավորությունների:

Այն ակտիվները, որոնք մինչև ստանդարտի ընդունվելը չափվել են իրական արժեքով, ստանդարտի կիրառումից հետո շարունակվել են չափվել իրական արժեքով:

Պարտքային արժեթղթերը, որոնք 31.12.2017թ. դրությամբ դասակարգված են եղել որպես վաճառքի համար մատչելի, ՖՀՄՍ 9-ով կդասակարգվեն իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող, քանի որ Բանկը ակնկալում է ոչ միայն այդ ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքագրելու համար, այլ նաև համեմատաբար հաճախակիորեն իրականացնել էական գումարով վաճառքներ:

Բանկը կարող է արժեթղթերի պորտֆելի մի մասը Բանկի Վարչության որոշման հիման վրա դասակարգել որպես ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ:

Քանի որ վարկերը բավարարել են բացառապես մայր գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, դրանք նոր ստանդարտի կիրառումից հետո կշարունակվեն չափվել ամորտիզացված արժեքով:

Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս.

Ֆինանսական ակտիվներից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

- Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, դրանց տոկոսագումարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է կապիտալում՝ այլ

համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կամ որում Բանկը չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, օպցիոնները: Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է ածանցյալ պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում, և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում: Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Բանկի կողմից տրամադրվում են ֆինանսական և ոչ ֆինանսական երաշխիքներ:

Ֆինանսական երաշխիքները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական երաշխիքները չափվում են հետևյալ նշվածներից ավելի բարձրով՝ ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորստի պահուստից և սկզբնապես ճանաչված գումարից՝ հանած, երբ տեղին է, ՖՀՄՍ 15-ի սկզբունքներին համապատասխան ճանաչված եկամտի կուտակային գումարը:

Ոչ ֆինանսական երաշխիքները (եթե պարունակում են ապահովագրական ռիսկ) հաշվառվում են որպես փոխատվության հանձնառություններ՝ կիրառելով ՖՀՄՍ 9 Ֆինանսական գործիքներ ստանդարտի արժեզրկման պահանջները, քանի որ պայմանագրերում առկա են իրավաբանորեն ամրագրված այնպիսի մեխանիզմներ, որոնց միջոցով, որպես ապահովագրված կորուստների ուղղակի արդյունք, ճշգրտվում են "Պրինցիպալի" ապահովագրի, կողմից թողարկողին՝ Բանկին, ապագա վճարումները:

Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրերը Բանկի կողմից օգտագործվում են իր առևտրային գործունեության և դրամական միջոցների ընթացիկ կառավարման շրջանակներում: Նշված պայմանագրերը հաշվառվում են որպես ֆինանսական գործառնություններ:

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի հաշվետվությունում, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող կամ վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում:

Հետգնման պայմանագրով ձեռքբերված արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ հոդվածներում:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են համապատասխան հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում:

Վարձակալություն

Վարձակալության պայմանագրով որոշակի փոխհատուցման դիմաց վարձակալին է փոխանցվում ակտիվի օգտագործման իրավունքը համաձայնեցված ժամկետի ընթացքում: Բանկի կողմից հաշվառումն իրականացվում է համաձայն ՖՀՄՍ 16-ի:

Բանկը վարձակալության ժամկետի սկզբում ճանաչում է օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը և ապագա վարձավճարների գծով համապատասխան պարտավորությունը հաշվեկշռում (բացառություն են կազմում կարճաժամկետ վարձակալությունը և ցածրարժեք ակտիվների վարձակալությունը):

Օգտագործման իրավունքով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որն իր մեջ ներառում է՝

- վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական արժեքը, արդեն կատարված վճարումները՝ նվազեցնելով ստացված զեղչերը,
- վարձակալի կողմից իրականացված գործարքի գծով սկզբնական ուղղակի ծախսումները,
- ակտիվի ապատեղակայման, տեղափոխման, վերականգնման աշխատանքների հետ կապված ծախսումները:

Օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվի սկզբնական արժեքի մեջ չեն ներառվում վարձակալված ակտիվի բարելավման գծով ծախսումները:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այդ ամսաթվի դրությամբ չվճարված ապագա վարձակալական վճարների ներկա արժեքով՝ կիրառելով վարձակալի կողմից լրացուցիչ փոխառու միջոցներ ներգրավելու միջին տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը հավասար է հետևյալ բաղադրիչների հանրագումարի ներկա արժեքին՝

- ֆիքսված վճարումներ վարձակալության ժամկետում,
- ինդեքսից կամ գործակցից կախված փոփոխական վճարումներ վարձակալության ժամկետում,
- երաշխավորված մնացորդային արժեք կամ ձեռքբերման սպասվող գին, եթե կա նման օպցիա և դրա իրագործումը գրեթե հաստատ է,
- վաղաժամկետ դադարեցման տույժ, եթե դա հաշվի է առնվել վարձակալության ժամկետը որոշելիս:

Սկզբնական ճանաչումից հետո օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը պետք է չափվի սկզբնական արժեքով՝

- նվազեցնելով կուտակված մաշվածությունը, որը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի վարձակալության ժամկետի ընթացքում,
- ճշգրտելով պայմանագրային պարտավորությունների վերանայումից առաջացած տարբերությունների չափով:

Վարձակալության մեկնարկից հետո վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է՝

- ավելացնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսի արտացոլման համար,
- նվազեցնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վճարված վարձակալական վճարների արտացոլման համար,
- վերագնահատելով հաշվեկշռային արժեքը՝ պայմանագրային պայմանների փոփոխության արտացոլման համար:

Ստանդարտի ընդունումը հանգեցրել է Բանկի կողմից նախկին բոլոր գործառնական վարձակալությունների հետ կապված (բացառությամբ որպես ցածրարժեք դասակարգված կամ 12 ամսից պակաս մնացորդային վարձակալության ժամկետ ունեցող) օգտագործման իրավունքով ակտիվների և դրա հետ կապված վարձակալության գծով պարտավորությունների ճանաչմանը:

Նոր ստանդարտը կիրառվել է՝ օգտագործելով առաջընթաց մոտեցումը: Բանկը որոշել է օգտագործման իրավունքով ակտիվի արժեքի մեջ չներառել նախնական ուղղակի ծախսումները այն գործառնական վարձակալության պայմանագրերի համար, որոնք գործել են ՖՀՄՍ 16-ի սկզբնական կիրառման ամսաթվին (2019 թվականի հունվարի 1-ին): Այս ամսաթվի դրությամբ օգտագործման իրավունքով ակտիվները Բանկը չափում է մնացորդային վարձակալական վճարների ներկա արժեքով, որը զեղչված է՝ օգտագործելով սկզբնական կիրառման ամսաթվի դրությամբ լրացուցիչ փոխառու միջոցների ներգրավման տոկոսադրույքը՝ բացառելով ցանկացած կանխավճարային կամ հաշվեգրված վարձակալության վճարները, որոնք գոյություն ունեն անցման ամսաթվին:

Ֆինանսական ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ

Բանկը ակտիվների դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացնում է ՀՀ օրենսդրության պահանջների համաձայն և Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման" կանոնակարգով:

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կատարվում են պահուստների ճշգրտումներ համաձայն ՖՀՄՍ-ների:

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝

Վարկային պորտֆելի պահուստի ձևավորումը ենթադրում է վարկային ռիսկի գնահատում՝ վարկային պորտֆելի ենթապորտֆելների ժամանակային շարքերի վարքագծի և դրանց վրա ազդող մակրոտնտեսական գործոնների հիման վրա: Գնահատականների տրման համար կիրառվում է "staging" (վարկերի դասակարգումը ըստ ժամկետանց օրերի):

Յուրաքանչյուր ենթապորտֆելի պահուստի չափը որոշվում է հետևյալ բանաձևի միջոցով՝

$$\text{ՊԱՀՈՒՍ} = \text{ՄՆԱՅՈՐԴ} * \text{EAD} * \text{PD} * \text{LGD}$$

որտեղ՝

ՄՆԱՅՈՐԴ - տվյալ վարկային ենթապորտֆելի մնացորդային գումարը,

EAD – (exposure-at-default) գործակից, որի միջոցով ճշգրտվում է ենթապորտֆելի մնացորդային արժեքը,

PD – (probability of default) հավանականություն, թե տվյալ ենթապորտֆելի որ մասն է հակված դեֆոլտի, որտեղ դեֆոլտը համարժեք է 90+ օր ժամկետանց օրերին,

LGD – (loss-given-default) վնասի բերված արժեք՝ ըստ էֆֆեկտիվ տոկոսադրույքի, երբ վարկը դառնում է դեֆոլտ:

Հաշվարկվում են EAD30 և EAD90 գործակիցներ համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար՝ ըստ առանձնացված ենթապորտֆելների:

Վարկերի պահուստի գնահատականի հաշվարկման համար առանձնացվում են PD12Month և PDLifetime համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար:

Պետական պարտատոմսերի պորտֆելի պահուստի ձևավորումը կատարվում է հաշվի առնելով Moody's վարկանշային գործակալության կողմից Հայաստանին տրված PD և LGD գործակիցները:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների սկզբնական արժեքը որոշվում է համաձայն ՖՀՄՍ 38-ի "Ոչ նյութական ակտիվ" ակտիվի մշակման փուլում, եթե հնարավոր է ցուցադրել ներստեղծված ակտիվի համապատասխանությունը ՖՀՄՍ-ով առաջադրված պայմաններին: Ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի սկզբնական արժեքը որոշվում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին համապատասխան:

Ոչ նյութական ակտիվի միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ համակարգչային ծրագրեր, լիցենզիաներ և վստահագրեր, հեղինակային իրավունքներ և այլն) իրականացվում է Գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման նշանակությունից և նպատակից:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է ՖՀՄՍ-ով սահմանված ծախսերը: Ընդ որում, սկզբնական արժեքում կարող են ներառվել միայն այն ծախսումները, որոնք կատարվել են այն հաշվետու եռամսյակում, որի ընթացքում ճանաչվում է տվյալ ակտիվը:

Ոչ նյութական ակտիվի վրա կատարված հետագա ծախսումները, որոնք համաձայն ՖՀՄՍ-ի պահանջների կարող են ավելացվել ոչ նյութական ակտիվի արժեքին, հաշվառվում են որպես կապիտալ ներդրումներ և ավելացվում են տվյալ ակտիվի արժեքին Բանկի Վարչության որոշմամբ:

Ոչ նյութական ակտիվների յուրաքանչյուր միավորի ամուրտիզացիայի ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով ՖՀՄՍ-ով սահմանված չափանիշներից: Մասնավորապես, ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի ամուրտիզացիայի ժամկետը որոշելու համար հաշվի է առնվում շուկայում տվյալ պահին առկա նմանատիպ նպատակային նշանակություն ունեցող ծրագրերի օգտակար ծառայության ժամկետի մասին տեղեկատվությունը, Բանկում նախկինում գործող նմանատիպ ծրագրերի փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետը, ՖՀՄՍ-ով նախատեսված այլ չափանիշներ:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիայի գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է ամուրտիզացիայի հաշվարկման գծային մեթոդը:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիայի ժամանակաշրջանը և ամուրտիզացիայի հաշվարկման մեթոդը սահմանվում է ՖՀՄՍ-ի համաձայն, կնքված պայմանագրի գործողության ժամկետում, իսկ այդ ժամկետի բացակայության կամ դրա որոշման անհնարինության դեպքում ոչ նյութական ակտիվը ենթակա չէ ամուրտիզացիայի: Ամուրտիզացիայի հաշվարկման մեթոդի փոփոխությունն իրականացվում է Բանկի Խորհրդի կողմից սույն Քաղաքականության մեջ համապատասխան փոփոխություն կատարելու միջոցով:

Ոչ նյութական ակտիվների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա:

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների վերաբերյալ ՖՀՄՍ-ով պահանջվող տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է առանձին:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիան հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Արտարժույթով ձեռք բերված հիմնական միջոցները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, հարկերը, ներառյալ ԱԱՀ-ի գումարները, ներկրման տուրքերը, պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին ետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից:

Ձեռք բերված հիմնական միջոցների միավորի հաշվառման նպատակով՝ արժեքի չափումը, ճանաչումը, հետագա ծախսումները, վերագնահատումները և դուրսգրումները կատարվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, ինչպես նաև Բանկի ներքին ակտերով:

Հիմնական միջոցների միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդերի և ներդրումային ֆոնդերի կառավարիչների հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ գույք և գրասենյակային սարքավորումներ, կապի և հաղորդակցման միջոցներ, հաշվողական, համակարգչային և ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկա, փոխադրամիջոցներ և այլն) իրականացվում է գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման ժամկետից, նշանակությունից և նպատակից:

Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ՝ հաշվի առնելով արժեզրկումից կուտակված կորուստը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: 2018թ. հունվարի 1-ից Բանկը սահմանում է հետևյալ օգտակար ծառայության ժամկետները՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տարեկան տոկոսադրու յթ (%)
Շենքեր, շինություններ	50	2
Համակարգիչներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ՝ կապի միջոցներ, UPS մարտկոցներ, բան- կոմատներ, գույք-գրասենյակային սարքավորումներ և այլն	8	12.5
Այլ համակարգչային տեխնիկա՝ տպող բազմաֆունկցիոնալ սարքեր (պրինտեր, սկաներ, պատճենահանող սարքեր), POS տերմինալներ, մոդեմներ	3	33.3
Ցանցային սարքեր	5	20
Մինչև 50,000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	մինչև տվյալ տարվա ավարտը	

Մինչև 2013թ-ի հունվարի 1-ը շահագործման մեջ եղած հիմնական միջոցների մաշվածությունը, կապված օգտակար ծառայությունների ժամկետների վերանայման հետ, հաշվարկվում է հետևյալ կերպ. հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը (սկզբնական արժեքից հանած կուտակված մաշվածությունը) բաշխվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդով՝ նոր սահմանված օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետում: Վերջինս իրենից ներկայացնում է 2013թ-ի հունվարի 1-ից սահմանվող օգտակար ծառայության ժամկետի և շահագործման անցնելու ամսաթվից մինչև 2013թ. հունվարի 1-ը ընկած ժամանակահատվածի տարբերություն:

01.01.2013թ.-ից հետո ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց սկզբնական արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց սկզբնական արժեքի 1%-ի չափով:

Մինչև 01.01.2013թ. ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել

20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 1%-ի չափով :

Հիմնական միջոցների մաշվածությունը հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Հիմնական միջոցների տվյալ խմբի ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հողի համար մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Հիմնական միջոցների ընթացիկ վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին:

Այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են հիմնական միջոցի միավորի շահագործման արդյունավետությունը սկզբնապես գնահատված նորմատիվային ցուցանիշների համեմատ, ճանաչվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ավելացվում են ակտիվի սկզբնական արժեքին: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում, եթե դրանք չեն գերազանցում տվյալ տարվա (հիմնական միջոցի տվյալ միավորի արժեքին նշված ծախսումները ավելացնելու տարվա) հունվարի 1-ի դրությամբ հիմնական միջոցի մնացորդային արժեքը, հակառակ դեպքում ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի դուրսգրումից կամ իրացումից առաջացած արդյունքը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Բանկի հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման (ֆինանսական տարվա ընթացքում 25%) դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա: Վերագնահատումն իրականացվում է համապատասխան լիցենզիա ունեցող անկախ կազմակերպության կողմից: Վերագնահատման արդյունքները Բանկի հաշվապահական հաշվեկշռում և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են ՖՀՄՍ-ով սահմանված կարգով: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճը հաշվեգրվում է չբաշխված շահույթին Բանկի կողմից ակտիվն օգտագործելու ընթացքում՝ մաշվածության հաշվարկմանը զուգընթաց: Ընդ որում, հաշվեգրվող գումարի մեծությունը որոշվում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության միջև եղած տարբերությամբ: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճի հաշվեգրումը չբաշխված շահույթին ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի արտացոլվում:

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում: Վարձակալված շենքերի վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով 20 տարվա ընթացքում:

Բանկի հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների գծով ձևավորված ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Պաշարներ

Բանկի պաշարները ընդգրկում են՝

- արագամաշ առարկաները,
- ապրանքները, ներառյալ գրավի բռնագանձման արդյունքում Բանկի սեփականությանն անցած ապրանքները,
- նյութերը և օժանդակ միջոցները, որոնք պետք է օգտագործվեն Բանկի գործունեության ընթացքում:

Արագամաշ առարկաներին են վերաբերում այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին:

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքի որոշման ժամանակ Բանկը ընդունում և կիրառում է "Առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք" ԱՄԱԵ (ՖԻՖՈ) բանաձևը: ԱՄԱԵ (ՖԻՖՈ) բանաձևը ենթադրում է, որ պաշարների միավորները, որոնք գնվել են առաջինը, ելքագրվում են առաջինը և, հետևաբար միավորները, որոնք մնում են պաշարներում հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, վերջին գնվածներն են: Արագամաշ առարկաների արժեքը ճախսագրվում է շահագործման հանձնելու պահին:

Հաշվարկներ բանկի և մասնաճյուղերի միջև

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաճյուղերի փոխադարձ հաշիվները համադրվում են յուրաքանչյուր օր՝ ծրագրային եղանակով ստացվող հաշվետվության միջոցով: Համադրման արդյունքում հայտնաբերված սխալներն ուղղվում են տվյալ օրվա ընթացքում:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ կազմելիս Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաճյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները պարտադիր գրոյացվում են:

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և մասնաճյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները ենթակա են փակման շաբաթական կտրվածքով:

Բաժնետիրական կապիտալ և հետ գնված բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը ներառված են սեփական (ընդհանուր) կապիտալում: Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժինները արտացոլվում են սեփական կապիտալում այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են: Ընթացիկ տարվան վերաբերվող շահաբաժինները, որոնց վճարումը հայտարարվել է հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բացահայտվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցող իրադարձությունների ծանոթագրությունում: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող տվյալ

Ժամանակաշրջանի գուտ շահույթը հարաբերելով տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին:

Որոշակի դեպքերում և համաձայն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի Բանկը կարող է հետ գնել իր բաժնետոմսերը: Այս դեպքում վճարված փոխհատուցումը նվազեցվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալից և ներկայացվում է որպես հետգնված բաժնետոմսեր մինչև վերջինների իրացումը: Նշված բաժնետոմսերը հետագայում վաճառվելու դեպքում ստացված ցանկացած փոխհատուցումը ներառվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալում:

Ներդրողների կողմից սովորական բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գնի և անվանական արժեքի միջև եղած դրական տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով էմիսիոն եկամուտ:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են Կառավարության և Կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Պահուստներ, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում: Սակայն պայմանական պարտավորությունները չեն բացահայտվում, երբ դրանց մարման նպատակով տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հնարավորությունը շատ փոքր է:

Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը հավանական է դառնում:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Բանկը օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում պատրաստում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ ՖՀՄՄ-ի և ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի կողմից Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ ներկայացվող համախմբված հաշվետվությունների կազմման կարգ"-ի համաձայն:

Սեզմենտային հաշվետվություններ

Բանկն օգտագործում է բիզնես-սեզմենտների (ըստ ֆիզիկական անձանց, կազմակերպություններին և մատուցվող բանկային ներդրումային ծառայությունների) տեղեկատվությունը որպես առաջնային ներկայացման ձև: Աշխարհագրական սեզմենտները հանդիսանում են երկրորդային ներկայացման ձև:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրանց դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը՝ գտված գործարքի հետ կապված ծախսումներով: Հետագայում թողարկված պարտքային արժեթղթերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով և ցանկացած տարբերություն, որը առաջանում է ստացված գուտ փոխհատուցման և մարվող գումարների միջև, արտացոլվում է եկամուտների և ծախսերի հաշվետվությունում տվյալ արժեթղթերի շրջանառության ժամանակահատվածում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Համադրելի տեղեկատվություն

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվում են՝ ընթացիկ տարվա հետ համադրելիության ապահովման նպատակով:

Հաշվապահական հաշվառման ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ֆինանսական տարվա վերջին աշխատանքային օրվա վիճակով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, եթե անհրաժեշտություն է առաջանում կատարելու համապատասխան ճշգրտումներ՝ նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ, կատարվում են հետևյալ դեպքերում՝ Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, էական սխալներ, որոնք հայտաբերվել են աուդիտորական կազմակերպության կողմից և հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, եթե էական սխալի գումարը կախված է տվյալ գործարքի կամ հոդվածի չափից և բնույթից, և հաշվեկշռում արտացոլված ցուցանիշները էական չեն փոփոխվելու, և եթե այդ տեղեկատվության չբացահայտելը չի ազդելու օգտագործողների կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների տվյալների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա, ապա նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ փոփոխություններ չեն կատարվում:

Եթե Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները սահմանված կարգով հրապարակելուց հետո առաջանում կամ հայտնաբերվում են էական սխալներ, ապա նման

դեպքերում ճշգրտումներ չեն կատարվում և համարվում է, որ նման տեղեկատվության վերաներկայացումն անիրագործելի է:

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական վիճակի մասին
30 Սեպտեմբեր 2024թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ. դրամ

	Անվանում	Ծանոթություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	56,055,058	71,569,185
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ		572,417	396,358
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	4,323,980	5,926,385
1.4	Հակադարձ հետզման պայմանագրեր	14.1	14,342,143	12,464,832
1.5	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	15		1,326
1.5.1	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18		8,570,306
1.6	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	338,190,099	291,399,069
1.7	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	398,225	14,975,888
1.7.1	Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17.1	71,693,647	36,659,534
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		2,910,983	2,963,269
1.10	Հիմնական միջոցներ	20	15,485,729	15,391,456
1.10.	Ոչ նյութական ակտիվներ	20	1,042,093	1,054,183
1.10.	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	20.1	2,033,272	1,875,558
1.12	Այլ ակտիվներ	21	1,970,240	1,649,742
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		509,017,886	464,897,091
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություն բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	74,191,856	73,183,391
2.2	Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և փոխառություններ		39,224,172	48,335,375
2.3	ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավորությունից ստացված վարկեր	22.2	40,012,422	37,158,136
2.4	Հետզման պայմանագրեր	22.3	71,757,076	34,127,375
2.5	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	180,805,026	183,942,323
2.6	Ստորադաս փոխառություն	23.1	6,199,778	9,679,494
2.7	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		1,019,816	1,112,304
2.8	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	13,148,928	11,295,283
2.9	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	25	131,128	15,184
2.10	Վճարվելիք գումարներ	26	648,909	601,085
2.11	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	1,104,084	1,187,997
2.12	Պահուստներ	30	60,096	19,270
2.13	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	40	1,616,035	1,426,082
2.14	Այլ պարտավորություններ	27	5,731,865	2,348,069
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		435,651,191	404,431,368
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	30,801,895	28,132,240
3.2	Էմիսիոն եկամուտ		6,539,091	2,265,076
3.3	Պահուստներ՝			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		4,190,000	3,952,000
3.3.2	Իրական արժեքի պահուստ		(136,765)	(379,408)
3.3.3	Այլ պահուստներ		6,735,513	6,896,366
3.4	Զբաղյալված շահույթ (վնաս)		25,236,961	19,599,449
	Ընդամենը՝ կապիտալ		73,366,695	60,465,723
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		509,017,886	464,897,091

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

(Handwritten signatures)

Ա. Առաքելյան

Ե. Ղազարյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական արդյունքների մասին
30 Սեպտեմբեր 2024թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Բ.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	12,109,359	34,464,608	10,081,692	28,457,203
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(6,898,325)	(20,503,168)	(6,083,209)	(17,073,654)
Չուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		5,211,034	13,961,440	3,998,483	11,383,549
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	1,808,119	5,306,332	1,585,516	4,326,862
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(688,564)	(1,785,225)	(607,609)	(1,530,327)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		1,119,555	3,521,107	977,907	2,796,535
Եկամուտ շահաբաժիններից			6,037		
Չուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	663,335	2,259,886	543,513	1,762,862
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	161,604	375,037	183,671	456,997
Գործառնական եկամուտներ		7,155,528	20,123,507	5,703,574	16,399,943
Չուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստների	7	(152,702)	(372,283)	(306,254)	1,245,036
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(2,613,064)	(7,913,682)	(2,460,807)	(7,165,680)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(1,153,494)	(3,322,471)	(1,029,015)	(2,899,835)
Գործառնական շահույթ		3,236,268	8,515,071	1,907,498	7,579,464
Շահույթը/ (վնասը) մինչև հարկումը		3,236,268	8,515,071	1,907,498	7,579,464
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(623,691)	(1,685,474)	(471,151)	(1,469,402)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		2,612,577	6,829,597	1,436,347	6,110,062

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

(Handwritten signature)

Ա. Առաքելյան

Գլխավոր հաշվապահ

(Handwritten signature)

Ն. Գալստյան

Միջանկյալ հաշվետվություն
 Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
 30 Սեպտեմբեր 2024թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Զ.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		(10,495)	430,485	569,626	1,623,162
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում հարկումից հետո		6,466	(110,354)	4,712	(84,524)
Ոչ ընթացիկ ակտիվների գծով օգուտներ հարկումից հետո					3,958,162
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումների գծով շահութահարկ		1,889	(77,487)	(102,533)	(292,169)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		(2,140)	242,644	471,805	5,204,631
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		2,610,437	7,072,241	1,908,152	11,314,693

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

(Handwritten signature in blue ink)

Ա. Առաքելյան

(Handwritten signature in blue ink)

Ն. Գալստյան

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջան		Եմիսիոն եկամուտ/վնաս	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	Զբաղիված շահույթ/վնաս	Ընդամենը	Ընդամենը կապիտալ
	Կանոնադրական կապիտալ	Չուտ գումարը							
Հոդվածներ	1	3	4	5	7	9	10	12	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)									
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2023(ստուգված)	26,652,068	26,652,068	745,223	3,663,000	(1,228,475)	3,112,039	16,166,442	49,110,297	49,110,297
Վերահաշվարկված մնացորդը	26,652,068	26,652,068	745,223	3,663,000	(1,228,475)	3,112,039	16,166,442	49,110,297	49,110,297
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	534,716	534,716	465,306	-	-	-	-	1,000,022	1,000,022
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	534,716	534,716	465,306	-	-	-	-	1,000,022	1,000,022
Համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	1,246,468	3,958,162	6,110,062	11,314,692	11,314,692
Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	(967,169)	(967,169)	(967,169)
բաժնետոմսերի թողարկման համար ստացված կանխավճարներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	289,000	-	(120,217)	(168,783)	-	-
Մասհանումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	289,000	-	-	(289,000)	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	(120,217)	120,217	-	-
Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2023(չստուգված)	27,186,784	27,186,784	1,210,529	3,952,000	17,993	6,949,984	21,140,552	60,457,842	60,457,842
Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)									
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2024(ստուգված)	28,132,240	28,132,240	2,265,076	3,952,000	(379,408)	6,896,366	19,599,449	60,465,723	60,465,723
Վերահաշվարկված մնացորդը	28,132,240	28,132,240	2,265,076	3,952,000	- 379,408	6,896,366	19,599,449	60,465,723	60,465,723
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	2,669,655	2,669,655	4,274,015	-	-	-	-	6,943,670	6,943,670
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	2,669,655	2,669,655	4,274,015	-	-	-	-	6,943,670	6,943,670
Համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	242,643	-	6,829,597	7,072,240	7,072,240
Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	(1,114,938)	(1,114,938)	(1,114,938)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	238,000	-	(160,853)	(77,147)	-	-
Մասհանումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	238,000	-	-	(238,000)	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	(160,853)	160,853	-	-
Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2024(չստուգված)	30,801,895	30,801,895	6,539,091	4,190,000	(136,765)	6,735,513	25,236,961	73,366,695	73,366,695

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

(Signature)

Ա. Առաքելյան

Գլխավոր հաշվապահ

(Signature)

Ն. Գալստյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
 Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
 30 Սեպտեմբեր 2024թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ցուցանիշային	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Տարվա շահույթ		6,829,597	6,110,062
<i>Ճշգրտումներ՝</i>			
Շահութահարկի գծով ծախս		1,685,474	1,469,402
Տոկոսակիր ակտիվների արժեզրկումից օգուտ/վնաս		372,283	(1,245,036)
Մաշվածություն, ամորտիզացիա, արժեզրկում		1,811,522	1,578,043
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ/վնաս			(48,338)
Արտարժույթի փոխարկումից օգուտ		65,702	45,148
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ զուտ օգուտ		83,421	(20,811)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ զուտ օգուտ		(317,934)	51,417
Այլ եկամուտ		(102,320)	
Ստացվելիք տոկոսներ		(1,507,572)	(1,207,660)
Վճարվելիք տոկոսներ		690,839	1,505,495
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական ներհոսք՝ նախքան գործառնական ակտիվներում կամ պարտավորություններում փոփոխությունները		9,611,012	8,237,723
Գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխություններ			
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպություններից		1,406,536	4,281,936
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր		(1,953,462)	(4,534,330)
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(49,500,613)	(33,877,380)
Այլ ակտիվներ		(502,904)	83,408
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		1,634,433	9,511,285
Հետզնման պայմանագրեր		37,564,773	(8,046,846)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		(1,337,700)	20,183,591
Այլ պարտավորություններ		1,284,820	(550,977)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցներ՝ նախքան հարկումը		(1,793,106)	(4,711,590)
Վճարված շահութահարկ		(1,652,447)	(1,511,635)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		(3,445,553)	(6,223,226)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Ներդրումային արժեթղթերի նվազում/ավելացում		(11,122,022)	(3,426,521)
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(1,016,854)	(892,325)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր			77,198
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(165,733)	(404,853)
Ներդրումային գործունեությունում (օգտագործված) / (գործունեությունից ստացված) զուտ դրամական միջոցներ		(12,304,609)	(4,646,501)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
ՀՀ Կենտրոնական բանկից և ՀՀ կառավարությունից վարկերի ստացում		2,987,671	8,645,141
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերից մուտքեր/մարումներ		(7,268,666)	(6,783,204)
Ստորադաս փոխառությունից մուտքեր/մարումներ		(3,237,688)	5,402,602
Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերի ավելացում/նվազում		2,171,634	2,482,853
Բաժնետոմսերի թողարկում		6,943,670	1,171,830
Բաժնետոմսերի թողարկման համար ստացված կանխավճար		2,000,005	1,000,022
Պարտավորություններ վարձակալության գծով		(790,325)	(737,304)
Վճարված շահաբաժիններ		(1,070,543)	(923,666)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ		1,735,758	10,258,274
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը արտարժույթով չափվող դրամական միջոցների մնացորդների վրա		(1,499,724)	(528,237)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		(15,514,127)	(1,139,690)
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեսկզբի դրությամբ	13_2	71,569,185	69,081,631
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեվերջի դրությամբ	13_2	56,055,058	67,941,941

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

[Handwritten signature]

Ա. Առաքելյան

Գլխավոր հաշվապահ

[Handwritten signature]

Ն. Գալստյան

Շանթթագրություն 3. "Չուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ"

Տնկային և նմանատիպ եկամուտներ	01/07/2024 30/09/2024	01/01/2024 30/09/2024	01/07/2023 30/09/2023	01/01/2023 30/09/2023
Տնկային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	71,789	318,499	222,802	541,478
Տնկային եկամուտ հաճախորդների տրված վարկերից և կիսապայուսումներից	10,212,539	28,746,869	8,490,365	24,088,691
Տնկասահն եկամուտ ապտոսային առժեռօրեից	1,525,941	4,496,792	1,098,844	3,162,763
Տնկասահն եկամուտ "Ոճպո" պայմանագրերից	282,562	849,710	250,290	605,863
Այլ տոկոսային եկամուտ	16,528	52,738	19,391	58,408
Ընդամենը	12,109,369	34,464,808	10,081,692	28,457,203
Տնկային և նմանատիպ ծախսեր				
Տնկային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և վարկերի ընդ	2,841,796	8,587,232	3,009,521	8,424,019
Տնկային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների ընդ	2,570,994	7,591,902	2,052,954	5,271,557
Տնկասահն ծախսեր "Ոճպո" պայմանագրերի ընդ	1,135,438	3,037,771	571,104	2,314,354
Տնկասահն ծախսեր ապտոսային մոնիառառումների ընդ	132,728	555,773	198,255	402,329
Տնկային ծախսեր կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային առժեռօրեի ընդ	208,239	594,870	208,656	542,233
Տնկասահն ծախսեր վաճառված պայմանագրերի ընդ	41,396	135,620	42,699	118,999
Այլ տոկոսային ծախսեր	-	-	20	163
Ընդամենը	6,930,591	20,503,168	6,083,209	17,073,654
Չուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	5,178,768	13,961,440	3,998,483	11,383,549

Շանթթագրություն 4. "Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր"

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	01/07/2024 30/09/2024	01/01/2024 30/09/2024	01/07/2023 30/09/2023	01/01/2023 30/09/2023
Ղրաւարկային գործառնութումներից	75,733	240,303	78,382	236,021
Վաճարկային ծառաութումներից	1,327,234	3,704,266	1,231,307	3,239,035
Երաշխիքներից, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնութումներից, հավատարմագրային կառավարման գործառնութումներից	76,299	221,892	85,439	209,388
Արտադրութում և առժեռօրեով գործառնութումներից	412	5,033	879	4,500
Վճարային քարտերի սասասնութից	72,841	201,703	53,487	142,049
Այլ կոմիսիոն վճարներ	255,600	933,135	136,022	495,869
Ընդամենը	1,808,119	5,306,332	1,685,516	4,326,862
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր				
Թաւաւաւան և այլ հաշիվների ընդ կոմիսիոն վճարներ	1,634	5,133	657	6,378
Վճարային քարտերով գործառնութումների ընդ վճարներ	532,719	1,387,450	512,854	1,206,968
Երաշխիքների, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնութումների, հավատարմագրային կառավարման գործառնութումների ընդ վճարներ	2,125	14,526	7,223	16,982
Արտադրութում և առժեռօրեով գործառնութումներից	19,909	99,597	15,767	81,394
Այլ կոմիսիոն վճարներ	99,811	278,519	71,108	218,605
Ընդամենը	656,298	1,785,225	607,609	1,530,327
Արաւաւած օտտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	1,151,821	3,521,107	977,907	2,796,535

Շանդաղագրություն 5. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

	01/07/2024 30/09/2024	01/01/2024 30/09/2024	01/07/2023 30/09/2023	01/01/2023 30/09/2023
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ				
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների առջ ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝	(79,871)	(54,817)	122	22,985
բաժնետոմսերից				
պատրասին արժեթուղիներից	(79,871)	(54,817)	122	22,985
անասնաբուծական				
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ			-	-
Շտապներ	(79,871)	(54,817)	122	22,985
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահման չեղարկվածներ				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝	897	433,785	25,548	55,023
պատրասին արժեթուղիներից	897	433,785	25,548	55,023
անասնաբուծական				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	(885)	(63,418)	(42,840)	(83,299)
Շտապներ	12	370,367	(17,292)	(28,276)
Արտաժողովային գործառնություններ				
Արտաժողովային առջ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	650,190	1,841,027	595,569	1,813,301
Արտաժողովային վերականգնումից ստացված զուտ եկամուտ	11,012	(65,702)	(34,889)	(45,148)
Թանկարժեք մետաղների բաժնային ստանդարտացված ձևակազմի և հուշադրամների առջ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	8,492	66,691		
Թանկարժեք մետաղների բաժնային ստանդարտացված ձևակազմի և հուշադրամների վերականգնումից ստացված զուտ եկամուտ	73,500	102,320	-	
Շտապներ	743,194	1,944,336	660,680	1,788,153
Զուտ եկամուտ անուտային գործառնություններից	683,335	2,259,886	543,510	1,762,882

Շանդաղագրություն 6. "Այլ գործառնական եկամուտ"

	01/07/2024 30/09/2024	01/01/2024 30/09/2024	01/07/2023 30/09/2023	01/01/2023 30/09/2023
Այլ գործառնական եկամուտ				
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	129,583	264,963	86,708	273,967
Իրական արժեքների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից (այդ թվում՝ որոշ գույք) ստացված զուտ եկամուտներ	147	(4,114)	36,036	48,337
Այլ եկամուտներ՝	31,874	114,188	60,927	134,693
Շտապներ	161,604	375,037	183,671	456,997

Այլ եկամուտներ՝ տրոհված արտաճրակներ և բաղկանքների, չեկային և ավանդային գրքույկների, տեղեկանքների տրամադրումից և այնպիսի տարաբնույթ ծառայություններից գանձվող գումարները, որոնց համար հասույթ եկամտային հաշիվներ նախատեսված չեն:

Օտարազգույն 7. Հզորվածքի համազոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ

	01/07/2024 30/09/2024	01/01/2024 30/09/2024	01/07/2023 30/09/2023	01/01/2023 30/09/2023
Դասական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (Շանրագրություն 13)				
Սկզբնական մնացորդ	4,121	31,069	31,050	51,255
Պահուստին կատարված զուտ մասհատումներ	2,042	(24,906)	(201)	(20,406)
Լասկվելու/ հետհաշվելիչից դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	6,163	6,163	30,849	30,849
Բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով (Շանրագրություն 14)				
Սկզբնական մնացորդ	60,384	148,064	187,829	161,330
Պահուստին կատարված զուտ մասհատումներ	629	(87,051)	(9,759)	16,740
Լասկվելու/ հետհաշվելիչից դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	61,013	61,013	178,070	178,070
Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխառությունների գծով (Շանրագրություն 16)				
Սկզբնական մնացորդ	6,275,466	5,620,762	2,327,570	3,558,820
Պահուստին կատարված զուտ մասհատումներ*	133,267	759,151	276,707	(1,031,812)
Լասկվելու/ հետհաշվելիչից դուրս գրված գումարների վերադարձ	160,453	445,223	283,857	773,057
Պահուստի օգտագործում	(148,376)	(404,326)	(352,808)	(764,739)
Վերջնական մնացորդ	6,420,810	6,420,810	2,638,326	2,535,326
Իրական առժեռով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով ակտիվ ֆինանսական ակտիվներ				
Սկզբնական մնացորդ	24,529	166,993	167,730	276,555
Պահուստին կատարված զուտ մասհատումներ	7,886	(134,578)	5,747	(103,078)
Լասկվելու/ հետհաշվելիչից դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	32,415	32,415	173,477	173,477
Այլ ակտիվների գծով (Շանրագրություն 21)				
Սկզբնական մնացորդ	926	1,036	12,053	7,822
Պահուստին կատարված զուտ մասհատումներ	90	(77)	(762)	3,318
Լասկվելու/ հետհաշվելիչից դուրս գրված գումարների վերադարձ	62	167	52	256
Պահուստի օգտագործում	(16)	(64)	(62)	(115)
Վերջնական մնացորդ	1,062	1,062	11,281	11,281
Ամրոտագրված առժեռով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով				
Սկզբնական մնացորդ	103,907	287,025	191,188	270,041
Պահուստին կատարված զուտ մասհատումներ	2,036	(181,082)	34,851	(44,002)
Լասկվելու/ հետհաշվելիչից դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	105,943	105,943	226,039	226,039
Վարկային դրվագ պարունակող հետհաշվելիչային հոդվածների գծով (Շանրագրություն 30)				
Սկզբնական մնացորդ	53,344	19,270	37,919	103,386
Պահուստին կատարված զուտ մասհատումներ	6,752	40,826	(329)	(65,796)
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	60,096	60,096	37,590	37,590
Ընդամենը զուտ մասհատումներ պահուստներին	152,702	372,283	306,254	(1,245,036)

Ծանոթագրություն 8. "Ընդհանուր վարչական ծախսեր"

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	01/07/2024 30/09/2024	01/01/2024 30/09/2024	01/07/2023 30/09/2023	01/01/2023 30/09/2023
Ծախսեր հաշվարկված աշխատակարի և դրան հավասարեցված այլ մեթոդներով գծով	1,907,252	5,581,583	1,716,113	5,046,177
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	323	6,377	1,580	4,432
Գործուղման ծախսեր	19,535	58,246	8,267	29,888
Վաճառարության գծով ծախսեր	-	-	-	-
Ավանդագրության ծախսեր	52,154	150,756	46,865	132,656
Բանկի արքայապորուների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	110,045	314,772	86,265	259,011
Բանկի շեքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	221,087	661,555	220,407	631,189
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	8,304	26,617	5,798	15,036
Վապի և հարողոսված մեթոդներով գծով ծախսեր	28,767	112,516	29,309	94,781
Տրանսպորտային ծախսեր	54,008	153,841	53,279	132,585
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտավորումների մեղմման գծով	108,027	387,529	90,364	300,110
Գրանցման և արձանագրության ծախսեր	36,472	194,969	41,504	210,061
Վարձի տրամադրման և մեղմման գծով ծախսեր	-	-	-	-
Այլ վարչական ծախսեր	67,090	264,921	161,056	309,754
Ընդամենը	2,613,064	7,913,882	2,480,807	7,165,680

Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ

	01/07/2024 30/09/2024	01/01/2024 30/09/2024	01/07/2023 30/09/2023	01/01/2023 30/09/2023
Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ	894	895	850	842
Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ (հազ. դրամ)	636	622	650	603

Ծանոթագրություն 9. "Այլ գործառնական ծախսեր"

Այլ գործառնական ծախսեր	01/07/2024 30/09/2024	01/01/2024 30/09/2024	01/07/2023 30/09/2023	01/01/2023 30/09/2023
Վնասված տրուստներ և տրամեղ	-	257	208	4,603
Ինվեստիցիաների համար կատարված մնացորդներ	99,969	274,252	86,848	260,845
Գրվածքային և ներկայացուցչական ծախսեր	105,486	305,243	125,083	350,529
Դիմական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	612,897	1,807,405	581,815	1,578,042
Ավանդների եռաշաբաթյան հիմնադրամի հատկացումներ	63,306	184,210	57,121	187,868
Այլ ծախսեր	271,836	751,104	177,940	517,948
Ընդամենը	1,153,494	3,322,471	1,028,015	2,889,836

Ծանոթագրություն 10. "Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս"

Դաշվետու և ետխորը ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 11. "Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)"

Շահութահարկի գծով ծախս	Հազ. դրամ			
	01/07/2024-30/09/2024	01/01/2024-30/09/2024	01/07/2023-30/09/2023	01/01/2023-30/09/2023
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	666,523	1,846,462	551,278	1,300,312
Տվյալ ժամանակաշրջանում ճանաչված՝ նախորդ ժամանակաշրջանների ընթացիկ հարկի ճշգրտումները	-	412	-	-
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	(42,832)	(161,400)	(80,127)	169,090
Ընդամենը	623,691	1,685,474	471,151	1,469,402

	01/07/2024-30/09/2024	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01/01/2024-30/09/2024	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01/07/2023-30/09/2023	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01/01/2023-30/09/2023	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	3,236,268		8,515,071		1,907,498		7,579,464	
Շահութահարկ՝ դրույթաչափով	582,528.31	18%	1,532,713	18%	343,350	18%	1,364,304	18%
Չհարկվող եկամուտներ			(2,245)	(0.00)				
Չհարկվող եկամուտ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով իրական արժեքով չափվող	2,575	0.00	(3,402)	(0.00)	27	0.00	(3,746)	(0.00)
Չնվազեցվող ծախսեր	42,328	0.01	152,244	0.02	123,792	0.06	107,738	0.01
Բացասական(դրական) փոխարժեքային տարբերություն	(1,983)	(0.00)	11,824	0.00	6,279	0.00	8,127	0.00
Նախորդ տարվա հաշվարկված հարկային ծախսի ճշտում			412	0.00				
Այլ արտոնություններ	(1,757)	(0.00)	(6,072)	(0.00)	(2,297)	(0.00)	(7,021)	(0.00)
Շահութահարկի գծով ծախս	623,691	0.19	1,685,474	0.20	471,151	0.25	1,469,402	0.19

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը

	30.09.2024		Հազ. դրամ	
	Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալով ճանաչված	Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	604,048	66,181	(77,487)	592,742
Հաշվեգրված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	292,301	107,993		400,294
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	127,925	8,006		135,931
Ներդրումային արժեթղթեր	165,007	(32,594)	(77,487)	54,926
Պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	16,323	(14,732)		1,591
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2,492	(2,492)		-
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	(1,792,045)	95,219	-	(1,696,826)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	(2,432)		(2,432)
Հիմնական միջոցներ	(1,501,340)	35,309		(1,466,031)
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխհատուցումների գծով	(268,500)	56,494		(212,006)
Պայմանական պարտավորություններ	(22,205)	5,848		(16,357)
Չուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(1,187,997)	161,400	(77,487)	(1,104,084)

Ծանոթագրություն 12. "Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ"

Հազ. դրամ

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	01/07/2024-30/09/2024	01/01/2024-30/09/2024	01/07/2023-30/09/2023	01/01/2023-30/09/2023
Հաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ հառկումից հետո	2,612,577	6,829,597	1,436,347	6,110,062
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար	222,304	444,609	222,304	442,166
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակա-շրջանի գուտ շահույթ (վնաս)	2,390,273	6,384,988	1,214,043	5,667,896
Տվյալ ժամանակաշրջանում ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին քանակ	10,840,338	10,840,338	10,008,550	10,008,550
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	0.22	0.59	0.24	0.42

* Բաժնետոմսերի քանակի ավելացումը պայմանավորված է բաժնետոմսերի բաժանման գրանցմամբ՝ 1 բաժնետոմսը 5 բաժնետոմսի համամասնությամբ:

Ծանոթագրություն 13 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազ. դրամ

Կանխիկ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	30/09/2024	31/12/2023
Կանխիկ դրամական միջոցներ և կանխիկին հավասարեցված վճարային փաստաթղթեր	19,100,708	16,529,115
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	34,993,135	53,348,800
Թղթակցային հաշիվներ ռեզիդենտ բանկերում	32,051	51,099
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	1,935,327	1,671,240
Պահուստներ/IFRS/	(6,163)	(31,069)
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	56,055,058	71,569,185

* Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն բանկի ներգրավված միջոցների դիմաց հաշվարկված պարտադիր պահուստավորման միջոցերը:

Ծանոթագրություն 14. "Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

Հազ. դրամ

Ընթացիկ հաշիվներ	30/09/2024	31/12/2023
Ղեկնարակված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	577,500	2,122,500
Պահուստներ/IFRS/	(1,101)	(15,791)
Ընդամենը	576,399	2,106,709
ՀՀ բանկերում		
Վարկեր և ավանդներ		114,087
Այլ	669	233
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում		
Այլ	116,187	
Վարկեր և ավանդներ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ	117	145,819
Հաշվեցրված տոկոսներ		664
Ընդամենը	116,973	260,803
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(524)	(9,759)
Չուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	116,449	251,044
Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ	30/09/2024	31/12/2023
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում		
Վարկեր և ավանդներ	1,043,725	504,484
Այլ	1,810,132	2,426,267
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
Այլ	648	
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
Այլ	805,316	665,458
Հաշվեցրված տոկոսներ	3,303	1,586
Ընդամենը	3,663,124	3,597,795
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(31,992)	(29,163)
Չուտ պահանջներ ֆինանսական	3,631,132	3,568,632
Չուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,323,980	5,926,385

Ծանոթագրություն 14.1 Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր

Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	30/09/2024	31/12/2023
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	14,369,539	12,558,183
Պահուստներ	(27,396)	(93,351)
Ընդամենը	14,342,143	12,464,832

Ծանոթագրություն 15. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

Հազ. դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	30/09/2024	31/12/2023
Ածանցյալ գործիքներ		
Սվոպ		1,326
Ընդամենը		1,326

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)

Շանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

Հազ. դրամ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և փոխառություններ	30/09/2024	31/12/2023
Վառներ, այդ թվում՝	321,852,673	276,538,217
Հիփոթեքային	49,736,582	45,800,699
Վարկային քարտեր	19,523,891	18,601,430
Լշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	3,234,345	1,880,183
Ընդամենը վարկեր	344,610,909	297,019,830
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ձանոթ. 7)	(6,420,810)	(5,620,762)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	338,190,099	291,399,068

Հազ. դրամ

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	30/09/2024	31/12/2023
Պետական ձեռնարկություններ	28,423	139,974
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	164,932,029	145,669,815
խոշոր ձեռնարկություններ	76,728,102	67,582,747
փոքր և միջին ձեռնարկություններ	88,203,927	78,087,068
այդ թվում բիզնես քարտեր	39,972	25,183
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	150,937,422	124,897,741
սպառողական վառներ	73,505,922	47,605,849
հիփոթեքային վառներ	49,736,582	45,800,699
վարկային քարտեր	19,479,750	18,576,189
Անհատ ձեռնարկատերեր	25,478,690	24,432,118
Հաշվեգրված տոկոսներ	3,234,345	1,880,183
Ընդամենը վարկեր	344,610,909	297,019,831
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ձանոթագրություն 7/	(6,420,810)	(5,620,762)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	338,190,099	291,399,069

Հազ դրամ

Հաճախորդներին տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ տնտեսվարողների խմբերի (սեզոնային)	30/09/2024	31/12/2023
Պետական և խոշոր ձեռնարկություններ	76,756,525	67,722,721
ՓՄՁ ոլորտ*, այլ թվում	100,067,946	94,018,065
գյուղատնտեսական ոլորտ	21,928,587	30,622,084
տնային տնտեսություններ	164,552,093	133,398,862
Հաշվեցրված տոկոսներ	3,234,345	1,880,183
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	344,610,909	297,019,831
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ծանոթագրություն 7/	(6,420,810)	(5,620,762)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	338,190,099	291,399,069

*ՓՄՁ ոլորտը ներառում է փոքր և միջին ձեռնարկություններին, անհատ ձեռնարկատերերին, ֆիզիկական անձանց, ինչպես նաև գյուղատնտեսական ոլորտին տրամադրված ներդրումային վարկեր:

Հազ դրամ

Վարկային պարտավորություններ 20 խոշոր վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձաց գծով /առանց հաշվի առնելու պահուստը/	30/09/2024	31/12/2023
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	102,400,789	93,222,813
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	5,045,638	5,743,609
Ընդամենը	107,446,427	98,966,422
Վարկային ներդրումներ	344,610,909	297,019,831
Տեսակառար կշիռ վարկային պորտֆելում	29.71%	31.39%
Ընդհանուր նորմատիվային կապիտալ	72,034,366	63,639,930
Տոկոսային հարաբերակցություն կապիտալի	149.16%	155.51%
Ընդամենը	107,446,427	98,966,422

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	30/09/2024	քանակ
ADB/MSME	6,346,733	116
ADB/WESSD	3,980,832	160
BS/SME3	1,384,099	45
COVID-14	28	1
COVID-19/1/3	50,164	1
COVID-19/2/1	3,097	1
COVID-19/2/2	2,894,620	46
DEG/SME	333,445	16
EBRD/MSME	1,167,901	39
EBRD/SMEC/Green	596,859	13
EBRD/WiB	296,331	32
EIB/APEX	6,942,284	157
FINSCA/MSE	306	1
FMO/MSME/Green	476,234	18
FMO/MSME/Retail	487,463	29
GAF/ KfW /ENERGY	3,452,393	1,404
GAF/ KfW/ AGRO	1,706,287	117
GAF/KfW/SME	20,475,034	1,827
GAF/ KfW /CONSUMERENERGY	1,229,731	2,026
GAF/KfW/SME/ENERGY	2,541,434	90
INCOFINCVA/MSE	818,530	47
Proparco/SME/Green	12,499,662	623
PRM/SCTTF	3,064	2
Ընդամենը	67,686,531	6,811

Հազ դրամ

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	31/12/2023	քանակ
ADB/MSME	5,261,287	75
ADB/TFP/IBA	54,393	2
ADB/WESSD	4,443,223	208
BS/SME3	1,817,062	65
COVID-14	51	1
COVID-19/1/3	125,460	1
COVID-19/2/1	5,634	1
COVID-19/2/2	3,010,599	51
DEG/SME	435,152	20
EBRD/SMEC/Green	596,637	11
EBRD/WiB	525,622	63
EIB/APEX	7,686,097	158
FINSCA/MSE	14,696	2
FMO/MSME/Green	817,357	22
FMO/MSME/Retail	1,061,514	51
GAF/ KfW /SME	21,169,473	1,789
GAF/ KfW /ENERGY	743,689	198
GAF/ KfW /SME/ENERGY	1,719,772	52
GAF/ KfW / AGRO	1,608,505	52
GAF/KfW/CONSUMER ENERGY	1,481,433	2,244
INCOFINCVBA/MSE	1,362,471	61
Proparco/SME/Green	9,110,469	475
PRM/SCTTF	4,132	2
COVID 19/2/1	30,731	29
COVID 19/2/2	4,266,593	70
COVID 19/3	113,546	21
Ընդամենը	63,054,728	5,604

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների բացվածք ըստ վարկավորման ոլորտների(առանց հաշվի առնելու վարկերի հնարավոր կորստանների գծով պահուստները)	30/09/2024	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2023	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	18,976,923	5.51	18,175,519	6.12
Գյուղատնտեսություն	28,167,037	8.17	30,995,674	10.44
Շինարարություն	51,629,418	14.98	38,477,381	12.95
Տրանսպորտ և կապ	1,576,002	0.46	1,673,197	0.56
Առևտուր	46,443,752	13.48	47,630,296	16.04
Սպառողական	93,549,340	27.15	66,930,820	22.53
Հիփոթեքային վարկեր	49,950,559	14.49	45,990,151	15.48
Սպասարկման ոլորտ	20,018,778	5.81	16,224,018	5.46
Այլ	34,299,100	9.95	30,922,774	10.41
Ընդամենը	344,610,909	100.00	297,019,830	100.00

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը	30/09/2024	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2023	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	333,931,477	98.74	289,455,743	99.33
ԲաաՅ/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների		-	22,459	0.01
Ֆրանսիա			22,459	
ԲԲԲ-ԲաաՅ/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ	1,024,277	0.30	40,683	0.01
Ռուսաստան	1,024,277		40,683	
Հաշվեցրված տոկոսներ	3,234,345	0.96	1,880,183	0.65
Ընդամենը	338,190,099	100	291,399,068	100

Շանրթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

30/09/2024

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը ըստ դասակարգման փուլերի /IFRS 9/	Փուլ 1 /Զարմեցրված և մինև 30օր ժամկետանց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետանց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետանց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ
	Կորպորատիվ վարկեր	167,087,494	4,589,823	50,629	27,821	94,051
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցների տրված վարկեր	175,252,335	815,813	1,754,709	643,327	371,691	261,850
Ընդամենը	342,339,829	5,405,636	1,805,338	671,148	465,742	344,026

31/12/2023

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի, փոխառությունների և արժեզրկման պահուստների բացվածք ըստ ռեզրեսիոն մոդելի ճյուղերի	Փուլ 1 /Զարմեցրված և մինև 30օր ժամկետանց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետանց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետանց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ
	Կորպորատիվ վարկեր	146,721,590	3,843,917	149,504	46,497	11,658
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցների տրված վարկեր	147,452,918	866,867	2,295,369	579,037	388,792	277,860
Ընդամենը	294,174,508	4,710,784	2,444,873	625,534	400,450	284,444

	Համախառն վարկեր	Արժեզրկված գծով պահուստ	Չուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկված պահուստ
Սպառողական				
Ռ/չ ժամկետանոց ժամկետանոց՝	92,144,390	905,138	91,239,252	0.98%
- 1-ից 30 օր	1,197,007	434,973	762,034	36.34%
- 31-ից 60 օր	62,514	27,424	35,090	43.87%
- 61-ից 90 օր	26,321	13,979	12,342	53.11%
- 91-ից 180 օր	72,683	49,590	22,693	68.78%
- 180 օրից ավել	46,425	32,134	14,291	69.22%
Ընդամենը	93,549,340	1,463,638	92,085,702	1.56%
Առևտրո				
Ռ/չ ժամկետանոց ժամկետանոց՝	46,370,475	319,342	46,051,133	0.69%
- 1-ից 30 օր	10,593	5,821	4,772	54.95%
- 31-ից 60 օր	688	378	310	54.94%
- 61-ից 90 օր	36,598	30133	6,465	82.34%
- 91-ից 180 օր	25,398	20911	4,487	82.33%
- 180 օրից ավել	0	0	0	
Ընդամենը	46,443,752	376,585	46,067,167	0.81%
Արտադրողական				
Ռ/չ ժամկետանոց ժամկետանոց՝	18,975,445	83,436	18,892,009	0.44%
- 1-ից 30 օր	1478	812	666	
- 31-ից 60 օր			0	
- 61-ից 90 օր			0	
- 91-ից 180 օր			0	
- 180 օրից ավել			0	
Ընդամենը	18,976,923	84,248	18,892,675	0.44%
Ընկառնադրողական				
Ռ/չ ժամկետանոց ժամկետանոց՝	51,627,953	742,514	50,885,439	1.44%
- 1-ից 30 օր	1465	805	660	
- 31-ից 60 օր			0	
- 61-ից 90 օր			0	
- 91-ից 180 օր			0	
- 180 օրից ավել			0	
Ընդամենը	51,629,418	743,319	50,886,099	1.44%
Հիմնօժեշակին				
Ռ/չ ժամկետանոց ժամկետանոց՝	49,821,490	24,968	49,796,522	0.05%
- 1-ից 30 օր	30,927	9	30,918	
- 31-ից 60 օր			0	
- 61-ից 90 օր	58519	260	58,259	
- 91-ից 180 օր			0	
- 180 օրից ավել	39,623	30,696	8,927	
Ընդամենը	49,950,559	55,933	49,894,626	0.11%
Գյուղատնտեսական				
Ռ/չ ժամկետանոց ժամկետանոց՝	28,155,402	3,146,056	25,009,346	11.17%
- 1-ից 30 օր	7663	3259	4404	42.53%
- 31-ից 60 օր	1808	769	1,039	42.53%
- 61-ից 90 օր	1702	724	978	42.54%
- 91-ից 180 օր	462	223	239	48.27%
- 180 օրից ավել	0	0	0	
Ընդամենը	28,167,037	3,151,031	25,016,006	11.19%
Այլ ուղղություններ				
Ռ/չ ժամկետանոց ժամկետանոց՝	55,828,552	489,687	55,338,865	0.88%
- 1-ից 30 օր	7,875	4,327	3,548	
- 31-ից 60 օր			0	
- 61-ից 90 օր			0	
- 91-ից 180 օր	57,453	52,042		
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	55,893,880	546,056	55,342,413	0.98%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	344,610,909	6,420,810	338,184,688	1.86%

31/12/2023

	Համախառն վարկեր	Արժեզրկված գծով պահուստ	Չուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկված պահուստ
Սպառողական				
Ռ/չ ժամկետանոց ժամկետանոց՝	66,579,673	1,060,867	65,518,806	1.59%
- 1-ից 30 օր	132,420	21,827	110,593	16.48%
- 31-ից 60 օր	40,883	12,682	28,201	31.02%
- 61-ից 90 օր	55,284	14,377	41,347	25.80%
- 91-ից 180 օր	89,686	64,515	25,171	71.93%
- 180 օրից ավել	32435	23,545	8,890	72.59%
Ընդամենը	66,930,821	1,197,813	65,733,008	1.79%
Առևտրո				
Ռ/չ ժամկետանոց ժամկետանոց՝	47,297,169	280,708	47,016,461	0.59%
- 1-ից 30 օր	300,186	86,925	213,261	28.96%
- 31-ից 60 օր			0	
- 61-ից 90 օր	24,953	11606	13,347	
- 91-ից 180 օր	7,987	6783	1,204	84.93%
- 180 օրից ավել			0	
Ընդամենը	47,630,295	386,022	47,244,273	0.81%
Արտադրողական				
Ռ/չ ժամկետանոց ժամկետանոց՝	18,171,218	2,918	18,168,300	0.02%
- 1-ից 30 օր			0	
- 31-ից 60 օր			0	
- 61-ից 90 օր	4300	26	4,274	
- 91-ից 180 օր			0	
- 180 օրից ավել			0	
Ընդամենը	18,175,518	2,944	18,172,574	0.02%
Ընկառնադրողական				
Ռ/չ ժամկետանոց ժամկետանոց՝	38,465,688	378,884	38,086,804	0.98%
- 1-ից 30 օր	11693	0.7	11,692	
- 31-ից 60 օր			0	
- 61-ից 90 օր			0	
- 91-ից 180 օր			0	
- 180 օրից ավել			0	
Ընդամենը	38,477,381	378,885	38,098,496	0.98%
Հիմնօժեշակին				
Ռ/չ ժամկետանոց ժամկետանոց՝	45,990,151	257,280	45,732,871	0.56%
- 1-ից 30 օր				
- 31-ից 60 օր				
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	45,990,151	257,280	45,732,871	0.56%
Գյուղատնտեսական				
Ռ/չ ժամկետանոց ժամկետանոց՝	30,954,647	3,259,668	27,694,979	10.53%
- 1-ից 30 օր	21090	4031	17059	19.11%
- 31-ից 60 օր	3987	933	3,054	23.40%
- 61-ից 90 օր	4073	953	3,120	23.40%
- 91-ից 180 օր	11180	6314	4,866	56.48%
- 180 օրից ավել	697	393	304	56.38%
Ընդամենը	30,995,674	3,272,292	27,723,382	10.56%
Այլ ուղղություններ				
Ռ/չ ժամկետանոց ժամկետանոց՝	48,818,773	125,526	48,693,247	0.26%
- 1-ից 30 օր	1,218	0	1,218	0.01%
- 31-ից 60 օր			0	
- 61-ից 90 օր			0	
- 91-ից 180 օր			0	
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	48,819,991	125,526	48,694,465	0.26%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	297,019,831	5,620,762	291,399,069	1.89%

Ծանոթագրություն 17. "Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ"

Հազ. դրամ		
	30/09/2024	31/12/2023
Պետական արժեթղթեր		
Պետական գանձապետական պարտատոմսեր		14,863,631
Ընդամենը	-	14,863,631

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	30/09/2024		31/12/2023	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կապիտալի գործիքներ		391,540		105,755
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր		391,540		105,755
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ (հնարավոր կորուստների պահուստ)				
Զուտ ներդրումներ ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ	-	391,540	-	105,755

Հազ. դրամ				
Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	30/09/2024		31/12/2023	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Կապիտալի գործիքներ		6,685		6,502
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր		6,685		6,502
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	398,225	14,863,631	112,257

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները 30/09/2024թ.-ի դրությամբ

Հազ. դրամ					
Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
S.W.I.F.T	Հեռահաղորդակցության ծառայություններ	Բելգիա	13/09/1996	6,685	-
ԱՐՄԵՆԻԱԸ ԲԱՐՂ ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	ՀՀ	22/02/2000	168,285	6.20
ԱԲՈՎ ԸՐԵՐԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ ՓԲԸ	Տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	23/06/2006	23,255	4.58
ԵՍ ԵՍ ՓԲԸ	Էլեկտրոնային ծառայությունների մատուցում	ՀՀ	19/03/2024	200,000	8.33
Ընդամենը				398,225	

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների (բացառությամբ կապիտալի գործիքներում ներդրումների) հաշվեկշռային և իրական արժեքները համապատասխանում են իրար:
 Ներդրումները կապիտալի գործիքներում ՀՀ-ում չեն գնանշվում որևէ բորսայում և ունեն սահմանափակ շուկա: Այդ գործիքների իրական արժեքը՝ ճշգրտորեն որոշելու համար բացակայում են որոշակի ընդունելի սկզբունքներ ու մեթոդներ, և հետևաբար այդ արժեթղթերը հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ համաձայն արժեքի գծով պահուստի գումարը:

Ծանոթագրություն 17.1 "Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր"

Հազ. դրամ		
	30/09/2024	31/12/2023
Գրավադրված արժեթղթեր՝	71,799,590	36,882,318
այդ թվում՝		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	16,821,421	6,938,430
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	54,978,169	29,943,888
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների պահուստ	(105,943)	(222,784)
Ընդամենը	71,693,647	36,659,534

Ծանոթագրություն 18. "Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ"

Հազ. դրամ		
	30/09/2024	31/12/2023
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող պետական արժեթղթեր		8,488,243
Կուտակված տոկոսներ		146,304
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների պահուստ		(64,241)
Ընդամենը	-	8,570,306

Ծանոթագրություն 19. "Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում"

Հաշվետու և Լաիտոր ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 20. "Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ"

Հոդվածի անվանումը	Հոդ, շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրա-միջոցներ	Այլ հիմն.միջոցներ	Հիմն.միջ.գծով կապ. ներդ.	Օգտագործված իրավունքի ձևով	Ընդամենը
Հիմնական միջոցների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2023	12,637,123	4,430,805	1,267,450	2,616,039	59	5,167,177	26,118,653
Ավելացում		802,918	31,572	128,685	53,679	869,146	1,886,000
Օտարում							-
Դուրս գրում		(80,549)		(104,306)	(59)		(184,914)
Վերախմբավորում	53,679	227		(227)	(53,679)		-
Հիմնական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2024	12,690,802	5,153,401	1,299,022	2,640,191	-	6,036,323	27,819,739
Կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2023	277,981	3,177,882	448,226	1,655,929	-	3,291,620	8,851,638
Ավելացում	289,242	354,487	108,919	165,505		711,430	1,629,583
Օտարում							-
Արժեզրկում		71		(71)			-
Ամորտիզացիայի դուրսգրում (վերագնահատումից)		(78,983)		(101,498)			(180,481)
Կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2024	567,223	3,453,457	557,145	1,719,865	-	4,003,050	10,300,740
Չուստ հաշվեկշռային արժեք							
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	12,123,579	1,699,944	741,877	920,326	-	2,033,273	17,518,999
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	12,359,142	1,252,923	819,224	960,110	59	1,875,557	17,267,015

Հիմնական միջոցների վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից համաձայն շուկայական և եկամտային մոտեցումների: Վերագնահատումից աճը վերագրվել է սեփական կապիտալի վերագնահատման պահուստին :

Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2023	1,090,373	800,056	206	32,981	1,923,616
Ավելացում	73,689	92,044			165,733
Դուրս գրում					-
Օտարում		(63,927)			(63,927)
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2024	1,164,062	828,173	206	32,981	2,025,422
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2023	315,141	526,696	129	27,467	869,433
Ավելացում	94,062	82,136	11	1,614	177,823
Օտարում					-
Դուրս գրում		(63,927)			(63,927)
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2024	409,203	544,905	140	29,081	983,329
Չուտ հաշվեկշռային արժեք					
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	754,859	283,268	66	3,900	1,042,093
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	775,232	273,360	77	5,514	1,054,183

30.09.2024թ. դրությամբ բանկն ունի ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվ՝ նոր <<Գործառնական օր>> ծրագիր, սկզբնական արժեքը՝ 750 հազ.դրամ ամորտիզացիան 750 հազ.դրամ, մնացորդային արժեքը 0 դրամ:

Ծանոթագրություն 21. "Այլ ակտիվներ"

Հազ. դրամ

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	30/09/2024	31/12/2023
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	63,728	72,227
Ընդամենը	63,728	72,227
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(688)	(722)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գուտ գումարներ	63,040	71,505
Ղեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ		
Ղեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	835,651	254,681
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	45	62
Կանխավճարներ մատակարարներին	164,489	197,002
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	42,368	45,417
Այլ ղեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	36,399	31,308
Ընդամենը	1,078,952	528,470
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(366)	(314)
Ընդամենը	1,078,586	528,156
Պահեստ	485,902	493,357
Այլ ակտիվներ	220,153	197,340
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(8)	
Ընդամենը	828,614	1,050,081
Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,970,240	1,649,742

Ծանոթագրություն 22. "Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

Հազ. դրամ

Ընթացիկ հաշիվներ	30/09/2024	31/12/2023
ՀՀ բանկերի	14,950	16,874
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի	2,282	38,049
Հաշվեցրված տոկոսներ		
Ընդամենը	17,232	54,923
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
Այլ		
ՀՀ բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	12,334,628	6,263,124
Այլ		
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	302,466	
Այլ		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	445,384	1,124,938
Այլ	207	-
Հաշվեցրված տոկոսներ	24,232	59,029
Ընդամենը	13,106,917	7,447,091
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
Ընթացիկ հաշիվներ	7,065,898	6,505,202
Վարկեր	26,972,213	25,426,195
Ավանդներ	25,823,172	32,381,765
Այլ	198,740	204,731
Հաշվեցրված տոկոսներ	1,007,684	1,163,485
Ընդամենը	61,067,707	65,681,378
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	74,191,856	73,183,392

Ծանոթագրություն 22.2 ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր

Ծրագիր	30/09/2024		31/12/2023	
	Վարկավորման գումար	Հաշվեգրված տոկոս	Վարկավորման գումար	Հաշվեգրված տոկոս
ԳՀՀ / "Կանանց ձեռներեցության ոլորտի աջակցման և զարգացման" վարկային ծրագիր	1,845,202	36,642	1,788,378	6,358
ԳՀՀ / Եվրոպական ներդրումային բանկի ՀՀ ՓՄՁ-ների վարկավորում	6,846,032	222,619	8,006,506	124,401
ԳՀՀ / Գերմանահայկական հիմնադրամի միկրո և փոքր բիզնեսի զարգացման ծրագիր	20,810,809	673,013	20,893,527	396,234
ԳՀՀ "Վերականգնվող Էներգիայի Չարգացում" ծրագիր	5,170,219	69,794	2,629,740	69,241
ԳՀՀ "Ֆինանսական միջոցների հասանելիությունը ՓՄՁ-ների համար" ծրագիր	2,573,344	59,402	1,719,343	18,023
ՀՀ "Գյուղատնտեսական ոլորտի աջակցում" ծրագիր	1,664,584	40,761	1,494,078	12,306
Ընդամենը	38,910,190	1,102,232	36,531,572	626,563

Ծանոթագրություն 22.3 Հետզնման պայմանագրեր

Հետզնման պայմանագրեր	30/09/2024	31/12/2023
Հետզնման պայմանագրեր ֆինանսական	71,757,076	34,127,375
Ընդամենը	71,757,076	34,127,375

Ծանոթագրություն 23. "Պարտավորություններ հաճախորդների նկատ"

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	30/09/2024	31/12/2023
Ընթացիկ հաշիվներ	32,300,777	55,069,476
Ժամկետային ավանդներ	33,850,931	18,657,714
Այլ	3,859,684	1,008,988
Հաշվարկված տոկոսներ	1,071,202	950,062
Ընդամենը	71,082,594	75,686,240

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	30/09/2024	31/12/2023
Ընթացիկ հաշիվներ	542,426	1,189,030
Ժամկետային ավանդներ		
Այլ	2	2
Հաշվարկված տոկոսներ	45	24
Ընդամենը	542,473	1,189,056

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	30/09/2024	31/12/2023
Ընթացիկ հաշիվներ	2,265,658	2,137,599
Ժամկետային ավանդներ	5,999	38,668
Այլ	21,641	22,132
Հաշվարկված տոկոսներ	417	736
Ընդամենը	2,293,715	2,199,135

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	30/09/2024	31/12/2023
Ընթացիկ հաշիվներ	29,176,678	33,251,866
Ժամկետային ավանդներ	70,313,949	64,409,517
Այլ	735,240	693,683
Հաշվարկված տոկոսներ	1,786,008	1,460,792
Ընդամենը	102,011,875	99,815,858

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	30/09/2024	31/12/2023
Ընթացիկ հաշիվներ	1,602,240	1,942,393
Ժամկետային ավանդներ	3,178,935	3,042,980
Այլ	13,745	18,182
Հաշվարկված տոկոսներ	79,449	48,479
Ընդամենը	4,874,369	5,052,034
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	180,805,026	183,942,323

30.09.2024թ. դրությամբ պարտավորությունների ապահովման միջոց հանդիսացող դրամական միջոցներ 5,328,311 հազ.դրամ, դատարանի որոշմամբ և հարկային մարմինների կողմից սառեցված գումար՝ 41.401 հազ. դրամ:

Ծանոթագրություն 23.1 "Ստորադաս փոխառություն"

Բանկը 30.09.2024 թ դրությամբ ունի ստորադաս փոխառություն՝ 6.199.778 դրամ:

Ծանոթագրություն 24. "Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր"

	30/09/2024	31/12/2023
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	13,148,928	11,295,283
Ընդամենը	13,148,928	11,295,283

Ծանոթագրություն 25. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն"

Հազ. դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	30/09/2024	31/12/2023
Ածանցյալ գործիքներ		
Սվոփ		
Ֆորվարդ		
այլ	131,128	15,184
Ընդամենը	131,128	15,184

Ծանոթագրություն 26. "Վճարվելիք գումարներ"

Հազ. դրամ

Վճարվելիք գումարներ	30/09/2024	31/12/2023
Շահաբաժիններ	585,602	541,207
Ավանդների ապահովագրության գծով պարտավորություն	63,307	59,878
Ընդամենը	648,909	601,085

Ծանոթագրություն 27. "Այլ պարտավորություններ"

Հազ. դրամ

Այլ պարտավորություններ	30/09/2024	31/12/2023
Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի գծով	45,348	106,978
ԱԱՀ-ի գծով	6,319	3,823
Այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	175,349	260,109
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	1,928,596	1,497,356
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	152,143	125,811
Այլ պարտավորություններ	3,424,110	353,992
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	5,731,865	2,348,069

Ծանոթագրություն 28. "Կանոնադրական կապիտալ"

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 30.801.895 հազ. դրամ, այն ներառում է 11.746.584 հատ սովորական բաժնետոմս 2.080դրամ անվանական արժեքով և 424,600 հատ արտոնյալ բաժնետոմս 15,000 դրամ անվանական արժեքով: Ներկայացնում ենք հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ նշանակալից մասնակիցների վերաբերյալ տեղեկություններ.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Չազ. դրամ
			Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
Սուբհասյան Սարիբեկ Ալբերտի	7,146,811	29.25%	
Սուբհասյան Խաչատուր Ալբերտի	3,138,533	12.85%	
Սուբհասյան Էդուարդ Ալբերտի	3,255,385	13.32%	

Արտոնյալ բաժնետոմս ունեցող բաժնետերերն իրավունք ունեն՝
 ա/ մասնակցել Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին՝ իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով՝ օրենքով և բանկի կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում:
 բ/ ստանալ եռամսյակային վճարներ(շահութաբաժիններ),գ/ ստանալ Բանկի գործունեության վերաբերյալ օրենքով սահմանված ցանկացած տեղեկատվություն,
 դ/ ստանալ Բանկի գույքի իր հասանելիք մասը Բանկի լուծարման դեպքում:

Ծանոթագրություն 29. "Սեփական կապիտալի այլ տարրեր"

Չաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն: _____

Ծանոթագրություն 30. "Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ

Բանկի իրավական պարտավորությունները 30.09.2024 թ. դրությամբ առկա չեն այնպիսի իրավական պարտավորություններ, որոնց գծով բանկը իրականացրել է պահուստավորում: Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում:

Բանկի հարկային պարտավորությունները 30.09.2024 թ դրությամբ բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չկա:

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

Հազ. դրամ

	30/09/2024	31/12/2023
Չօգտագործված վարկային գծեր	2,129,601	941,322
Տրամադրված երաշխիքներ	13,382,431	14,126,256
Տրամադրված ակրեդիտիվներ		
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	(60,096)	(19,270)

Ծանոթագրություն 31. "Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ"

Ներկայացվող ծանոթագրության առումով բանկի հետ կապված անձինք են համարվում Բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և "Բանկերի և բանկային գործունեության մասին" ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով նրանց հետ կապված անձինք:

Բանկի ղեկավարներ են համարվում բանկի խորհրդի նախագահը, նրա տեղակալը և խորհրդի անդամները, գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալները, գլխավոր հաշվապահը, նրա տեղակալը, ներքին աուդիտի ղեկավարը, նրա անդամները, բանկի տնօրինության անդամները, ինչպես նաև բանկի տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները և կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները՝ բանկի դեպարտամենտի, վարչության, բաժնի պետերը:

Բանկի հետ կապակցված կողմերի հետ գործարքները իրականացվել են շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

Հազ. դրամ

Բանկի հետ կապված կողմերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	30/09/2024	31/12/2023
Բանկի բաժնետեր	7,295,614	7,127,089
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ	525,044	433,611
Ֆինանսական կազմակերպություն		
Ընդամենը	7,820,658	7,560,700
Տոկոսային եկամուտ	586,511	736,674

Բանկի հետ կապված կողմերից ներգրավված միջոցներ	30/09/2024	31/12/2023
Բանկի բաժնետեր	4,455,002	10,320,884
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ	967,309	919,193
Ֆինանսական կազմակերպություն	287,038	259,260
Ընդամենը	5,709,349	11,499,337
Տոկոսային ծախս	467,358	533,694
Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	30/09/2024	31/12/2023
Բանկի խորհրդին	314,804	434,532
Աշխատավարձ	314,804	407,282
Պարգևատրում	-	27,250
Բանկի գործադիր մարմնին	404,068	641,589
Աշխատավարձ	404,068	469,089
Պարգևատրում	-	172,500
Բանկի ներքին աուդիտին	105,732	124,840
Աշխատավարձ	105,232	114,265
Պարգևատրում	500	10,575
Ընդամենը	824,604	1,200,961

1) վարկային ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման, գրավի արժեզրկման և նման այլ պատճառներով, որի արդյունքում բանկը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել:

2) վարկային ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Բանկում մշակվել է վարկային ռիսկի գնահատման և կառավարման մեթոդաբանություն, որը հնարավորություն է տալիս գնահատելու վարկի ռիսկայնությունը՝ հիմնվելով համապատասխան մոդելի հաշվարկների արդյունքների վրա: Չուգակցելով մաթեմատիկական և տնտեսագիտական հիմնավորումները՝ վարկային ռիսկի գնահատման մոդելն ապահովում է ռիսկի գնահատման համալիր մոտեցում, որի արդյունքում վերոհիշյալ մեթոդաբանությունը նպաստում է վարկի տրամադրման հիմնավորված որոշման կայացմանը՝ որպես էկզոգեն փոփոխականներ կիրառելով նաև էքսպերտային գնահատականները: Փոխառուի վարկունակության նախնական ուսումնասիրության ժամանակ բանկը բացահայտում է պոտենցիալ փոխառուի համապատասխանությունը բանկի վարկային քաղաքականությամբ սահմանված ընդհանուր չափանիշներին, որի դրական արդյունքի դեպքում կատարվում է վարկունակության գործոնների մանրամասն վերլուծություն:

3) մոդելների նկարագրությունը (առկայության դեպքում),

Ի հավելումս վերոհիշյալ մեթոդաբանության՝ վարկային ռիսկի գնահատման համար բանկում կիրառվում է նաև սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի վնասների հաշվարկ:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ և յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում է բանկի վնասը: Վարկային ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. դասակարգված վարկերի X%-ի չափով դուրսգրումը,
2. կասկածելի վարկերի Y%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
3. ստանդարտ վարկերի Z%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
4. արտարժույթով ստանդարտ վարկերի U%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
5. խոշոր վարկառուի սնկացման հետևանքով վարկի անհուսալի դառնալու սցենար,
6. ընդհանուր վարկերի K%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
7. հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների և հետհաշվեկշռային անավարտ ժամկետային գործառնությունների L%-ի չափով վերափոխումը հաշվեկշռային հոդվածների,
8. առաջին (բացառությամբ կասկածելի դասակարգված), երկրորդ, երրորդ և յոթերորդ սցենարների միաժամանակ հանդես գալու սցենար,

որտեղ X, Y, Z, U, K, L-ը սցենարների պարամետրերն են (1-ից 100 թվեր են):

Սթրես թեստերի կիրառման արդյունքում հաշվարկվում են նշված շոկային իրավիճակների ազդեցությունը Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության Ն1 նորմատիվների վրա, ինչպես նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերը, գնահատվում են նորմատիվների խախտման հնարավորությունը և չափերը, պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարի չափը:

Հաշվարկվում են հնարավոր տարբեր սցենարների դեպքում (յուրաքանչյուր սցենարի պարամետրի տարբեր արժեքների համար) պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարները, որոնք օգտագործվում են նախորդ ժամանակահատվածների տվյալների հիման վրա մշակված հավանական սցենարների վերլուծման նպատակով: Առավել հավանական սցենարների վերլուծության միջոցով գնահատվում է վարկային պորտֆելի ռիսկայնությունը և իրականացվում են ռիսկի նվազագույն մակարդակի ապահովմանն ուղղված միջոցառումներ: Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության նորմատիվների վրա դասակարգված, կասկածելի, ստանդարտ և ընդհանուր վարկերի որոշակի տոկոսի դուրսգրման սցենարների ազդեցության վերլուծությունում ներառված է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի որոշումը, որը հնարավորություն է տալիս գնահատել տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականությունը (ռիսկը):

4) վարկային ռիսկի թուլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական,

Բանկը, իր վարկային պորտֆելը կառուցելիս, հաշվառում և վիճակագրություն է տանում վարկերի առանձին տեսակների կենտրոնացումների վերաբերյալ.

- ✓ ըստ տնտեսության ճյուղի,
- ✓ ըստ տարածաշրջանի,
- ✓ ըստ մեկ փոխառուի և նրա հետ փոխկապակցված անձանց,
- ✓ ըստ վարկերի ժամկետների,
- ✓ ըստ գրավների և այլն:

5) վարկային ռիսկի կարգավորումը՝ վարկային ռիսկի ազդեցության նվազման կամ չեզոքացման ուղղությամբ աշխատանքները:

Բանկի որդեգրած վարկային քաղաքականությունը նպատակ է հետապնդում առավելագույնի հասցնել ներգրավված միջոցների, որպես վարկ տեղաբաշխման արդյունավետությունը՝ ապահովելով համապատասխան իրացվելիություն և ռիսկի դիվերսիֆիկացիա անհրաժեշտ եկամտաբերության պայմաններում:

Բանկի վարկային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է գործընթացը կարգավորող կանոնակարգերի և կարգերի միջոցով, որոնք սահմանում են վարկառուին ներկայացվող պահանջները, վերջինիս վարկունակությունը գնահատող համապատասխան չափանիշները, վարկի ապահովվածության գնահատումը, գրավի իրացվելիության վերլուծությունը, խոշոր վարկերի տրամադրման սահմանափակումը, արտաքին միջավայրի փոփոխությունների կանխատեսումը, վարկային մոնիտորինգը, հսկողությունը, վերահսկումը և այլն:

30/09/2024

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	54,170,703	310,558	1,190,782	383,016	56,055,058
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշարձաններ	572,417				572,417
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	3,657,482	117	611,682	54,698	4,323,980
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	14,342,143				14,342,143
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	337,153,938	1,036,161			338,190,099
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր	391,540		6,685		398,225
Հետզնման պայմանագրերով գրավարկված արժեթղթեր	71,693,647				71,693,647
Այլ ակտիվներ	62,839		201		63,040
Ընդամենը ակտիվներ	482,044,709	1,346,836	1,809,350	437,714	485,638,609

31/12/2023

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	69,943,174	1,018,717	501,794	105,500	71,569,185
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշարձաններ	396,358				396,358
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	5,259,767	619	378,939	287,059	5,926,385
Հակառակ ինտեզնման պայմանագրեր	12,464,832				12,464,832
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	1,326				1,326
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	291,335,671	40,939	22,459		291,399,069
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր	14,969,386		6,502		14,975,888
Հետզնման պայմանագրերով գրավարկված արժեթղթեր	36,659,534				36,659,534
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	8,570,306				8,570,306
Այլ ակտիվներ	102,188		373		102,561
Ընդամենը ակտիվներ	439,702,542	1,060,276	910,067	392,559	442,065,444

ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերը ըստ ՀՀ մարզերի տեղաբաշխվածության.

Հազ. դրամ

ՀՀ մարզեր	30/09/2024	31/12/2023
Երևան	206,347,797	178,899,461
Կոտայք	36,302,222	31,801,851
Արարատ	17,104,941	13,097,526
Լոռի	8,079,862	7,792,218
Ղեղարթունիք	10,134,538	8,297,182
Շիրակ	10,208,395	9,120,467
Սյունիք	15,711,208	12,301,384
Սյունիք	8,493,133	7,209,344
Արագածոտն	10,194,385	9,022,663
Վայոց Ձոր	2,337,853	1,917,945
Տավուշ	2,383,213	1,827,788
Արցախ	10,892,552	10,111,239
Ընդամենը	338,190,099	291,399,068

1) Վարկային պորտֆելի ապահովածության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով բանկում վարկերը տրամադրվում են գրավի գնահատված արժեքի առավելագույնը 70%-80%-ի չափով և վարկի գծով հետագա մարումների դեպքում վարկ/գրավ հարաբերակցության գործակիցը նվազում է: Գրավադրվող գույքերի գնահատումը կատարվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից ՀՀ դրամով, վարկերը տրամադրվում են նաև արտարժույթով: Փոխարժեքային տատանումների և ժամկետանց վարկերի պարագայում կուտակված տույժերի հաշվին վարկառուի պարտավորությունների աճի հետևանքով գրավի արժեքի անբավարարության դեպքում բանկի ռիսկերը նվազացնում է այն, որ համաձայն վարկային պայմանագրերի բանկը իրավունք ունի բավարարել իր վարկային պահանջը վարկառուի բանկային հաշվում առկա դրամական միջոցների հաշվին, որից հետո պահանջել վարկային պարտքի բռնագանձում դատական կարգով:

2) Հարկ է նշել, որ վարկային պորտֆելում չափահովված վարկերը (առանց պահուստների) 30.09.2024-ի դրությամբ չեն գերազանցում վարկային պորտֆելի 4.09%-ը: Չափահովված վարկերի գերակշիռ մասը կազմում են "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում հաշիվների ակտիվ շարժ ունեցող հաճախորդների տրամադրված վարկերը, որոնք ունեն կայուն դրամական հոսքեր: Մեծ տեսակարար կշիռ են կազմում նաև պլաստիկ քարտերի համար սահմանված վարկային գծերը: Այս վարկերի գծով ռիսկը փոքր է, քանի որ փոքր է մեկ հաճախորդին տրամադրվող վարկային գծերի սահմանաչափը, վարկառուները ապահովված են աշխատանքով, առանձին դեպքերում առկա են հեղինակավոր կազմակերպությունների երաշխավորություններ:

3) Վարկային ներդրումները 30.09.2024թ-ի դրությամբ առանց պահուստների կազմել են 344.610.909 հազ. դրամ: Փուլ 2, փուլ 3 գնացած վարկերի ծավալը 30.09.2024թ-ի դրությամբ կազմել է 2.845.323 հազ. դրամ:

4) Վարկային պորտֆելի պահուստավորումը համապատասխանում է ՖՀՄՍ 9-ի պահանջներին:

5) 2024թ III -րդ եռամսյակում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը (բացառությամբ երկարաձգումների) կազմել է 13,779,111 հազ. դրամ և 6,822,100 USD, իսկ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 29,567,796 հազ. դրամ և 13,105,100 USD : Հակադարձ ռեպո գործարքների ծավալը 2024թ III-րդ եռամսյակում կազմել է 714,926,699 հազ.դրամ և 2,801,000 EUR, իսկ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 37,837,772 հազ. դրամ:

6) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը իրականացվում է անհրաժեշտ մասնագիտական գիտելիքներով օժտված և աշխատանքային փորձ ունեցող անձնակազմի կողմից: Մասնագետների ընդունելիությունը կատարվում է մրցութային կարգով հատուկ՝ մրցութային հանձնաժողովի կողմից: Մրցույթների մասին հայտարարությունները տեղակայվում են գանգվածային լրատվության միջոցներում և բանկի ինտերնետ կայքում:

7) Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու և առևտրային վարկերի գծով վարկային ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով վարկային մասնագետների կողմից իրականացվում է վարկառուի ֆինանսական գործունեության մանրամասն վերլուծություն: Վերլուծության նպատակով վարկի տրամադրման ստորաբաժանումների մասնագետները այցելում են հաճախորդի գործունեության վայր, վերլուծության համար օգտվելով ինչպես առկա հաշվետու փաստաթղթերից, այնպես էլ կազմելով հաշվեկշռի, եկամուտ-ծախսերի, դրամական հոսքերի, կապիտալի շարժի սեփական տարբերակները:

Բանկի մասնագետի կողմից կազմած հաշվեկշիռը արտացոլում է իրավիճակը վերլուծության պահին՝ իրացվելի ակտիվներ /կանխիկ միջոցներ դրամարկղում, բանկային հաշիվներ, խնայողություններ/, դեբիտորական պարտքեր /ստացվելիք գումարներ, ապրանքներ ճանապարհին, կատարված կանխավճարներ/, ապրանքանյութական պաշարներ /հումք, կյուլթեր, կիսաֆաբրիկատներ, ապրանքներ/, հիմնական միջոցներ /հաճախորդի գործունեության հետ կապված սարքավորումներ, ավտոմեքենաներ, անշարժ գույք և այլ գույք/:

Եկամուտ - ծախսերի հաշվետվությունը կազմվում է հաշվի առնելով հաճախորդի միջին ցուցանիշները՝ իրացում /միջնակցված տվյալներ/, ապրանքի կամ ծառայությունների արժեք /հուվքի, կյուբերի ծախս, ապրանքների ինքնարժեք/, վերադիր ծախսեր /աշխատավարձ, վարձավճար, տրանսպորտային ծախսեր, կոմունալ ծախսեր, հարկեր և այլն/, այլ եկամուտներ, այլ ծախսեր, տրամդրվելիք վարկի և տոկոսների մարումներ:

Վերլուծության ժամանակ հաշվարկվում են հաճախորդի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այնպիսի տնտեսական ցուցանիշներն ու գործակիցները, ինչպիսիք են կապիտալի համարժեքության գործակից, իրացվելիության գործակից, շրջանառվելիության գործակից, վերադիր, համախառն մարժա, մաքուր մարժա, իրացման ծավալների թույլատրելի իջեցման սահման, լրացուցիչ հաշվարկվում է նաև վարկի սպասարկման գործակից:

Վարկի գումարը տրամադրվում է միայն վարկառուի ֆինանսական վիճակը նշված ցուցանիշների համար սահմանված բանկի պահանջներին բավարարելու դեպքում, որոնք ամրագրված են վարկավորման գործընթացը սահմանող ներքին իրավական ակտերով:
Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով պարբերաբար իրականացվում է տրամադրված վարկերի մոնիտորինգ: Մոնիտորինգը իրականացվում է բանկի հատուկ ստորաբաժանման՝ վարկերի մոնիտորինգի բաժնի կողմից: Վարկերի ընթացիկ մոնիտորինգը անհրաժեշտության դեպքում իրականացվում է վարկային մասնագետների կողմից:

Կիրառվում է մոնիտորինգի երկու տեսակ՝

1. Փաստացի այցելությունների միջոցով մոնիտորինգ:

2. Հեռախոսային մոնիտորինգ:

Մոնիտորինգի ընթացքում բաժնի մասնագետների կողմից պարզաբանվում են հետևյալ խնդիրները.՝

2. Տեղեկատվություն վարկառուի շուկայում դիրքի փոփոխության վերաբերյալ (մրցակիցներ, գնային տատանումներ, իրացում և այլն):

3. Ըստ փուլերի տրամադրվող վարկերի, ինչպես նաև գործող վարկերի առկայության դեպքում, նախքան հերթական փուլի կամ նոր վարկի տրամադրումը, իրականացվում է նախկինում տրված վարկի մոնիտորինգ (վերլուծություն):

4. Փոփոխություններ կապված մատակարարների, սպառողների կազմի, հումքի գների հետ:

5. Վարկառուի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այլ ցուցանիշներ:

Մոնիտորինգի ընթացքում վարկի ոչ նպատակային օգտագործման կամ վարկառուի կողմից բանկին ոչ ստույգ տեղեկատվություն ներկայացման դեպքերի բացահայտման ժամանակ փուլերով տրամադրվող վարկերի դեպքում կարող է դադարեցվել հետագա վարկավորումը կամ կարող է դադարեցվել վարկային պայմանագրի գործողությունը և իրականացվել վարկի, առևտրային նպատակով տրամադրված վարկային գծի և հաշվարկված տոկոսագումարների վաղաժամկետ մարում՝ հիմք ընդունելով գրավի պայմանագրով վերապահված իրավունքները:

Գրավի գնահատումը իրականացվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից: Գույքերի գնահատումը արտացոլում է շուկայում առկա իրավիճակը՝ հաշվի առնելով գույքերի գների կանխատեսումը:

Հաճախորդների հետ կնքվող վարկային և գրավի պայմանագրերում առկա է դրույթ գույքերի պարտադիր ապահովագրության վերաբերյալ:

Դուրս գրված վարկերի հավաքագրումը իրականացվում է վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության խնդրահարույց վարկերի բաժնի և անվտանգության վարչության կողմից համատեղ:

8) "ՀԱՅԵԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը ներառում է վարկային ռիսկերը հայտնաբերելու համար համապատասխան բոլոր ազդակները:

Վարկային ռիսկի կառավարումը Բանկում կատարվում է հետևյալ հիմնական ընթացակարգերով՝

1. Վարկավորվող օբյեկտի խելամիտ բացահայտման գործընթաց,
2. Վարկային փաստաթղթերի ստանդարտ փաթեթի հավաքագրում,
3. Վարկերի մոնիտորինգ,
4. Պրոբլեմային վարկերի մարման գործընթաց:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը նպաստում է նաև այն, որ բանկի կողմից վարկավորվող հաճախորդների գործունեությունը շատ դեպքերում փոխկապակցված է և բանկը հնարավորություն է ունենում ստուգելու հաճախորդի կողմից ներկայացվող տեղեկատվության ճշգրտությունը նրա հետ առնչվող /մատակարար, գնորդ/ կամ մրցակից հանդիսացող/ հաճախորդի կողմից ներկայացված տեղեկատվության հետ համեմատելու միջոցով:

1) շուկայական ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Շուկայական ռիսկը արտարժույթային, տոկոսադրույքի և գնային ռիսկն է, որը հետևանք է համապատասխանաբար՝ փոխարժեքի, տոկոսադրույքների և կապիտալի գործիքների գների տատանման:

2) շուկայական ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկի և դիրքերի կառավարման արդյունավետության գնահատում:

Արտարժույթային ռիսկի գնահատման VAR մոդելի հաշվարկներն իրականացվում են օրական կտրվածքով, որոնց համար հիմք են հանդիսանում արտարժույթների փոխարժեքների նախորդ ժամանակահատվածի տվյալների ժամանակային շարքերը և արտարժույթային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Որպես առանձին արտարժույթային դիրքի գծով ռիսկի բնութագրիչ դիտվում է առաջիկա մեկ (տաս) օրվա համար փոխարժեքների տատանման հետևանքով վերագնահատման վնասի հնարավոր առավելագույն մեծությունը տրված հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի հաշվարկներն իրականացվել են 99% հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի շրջանակներում հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը, որի հիման վրա իրականացվում է արտարժույթային դիրքերից առաջացող հնարավոր առավելագույն ընդհանուր վնասի (արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի ռիսկի) գնահատում:

Հաշվետու եռամսյակի արդյունքներով միջին օրական հնարավոր առավելագույն վնասն (արտարժույթային ռիսկը) ըստ առանձին արտարժույթային դիրքերի և արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի, 99% հուսալիության պայմաններում կազմել է.

Արտարժույթի դիսկ										
Հաշվառման ժամանակաշրջան	USD	GBP	EUR	CHF	KZT	AED	RUB	GEL	XAU	Համախառն VAR
2024թ. II եռ.	9,194.01	234.31	332.61	412.29	18.77	307.73	1,532.45	280.07	15.31	9,659.26
2024թ. III եռ.	14,148.73	243.56	480.76	501.32	7.41	378.87	1,204.84	95.56	20.75	14,913.74
անձկազամ	4,954.72	9.24	148.14	89.03	-11.36	70.84	-327.61	-184.52	5.44	5,254.47

Ներկայացվում է բանկի արտարժույթի դիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.

	ՀՀ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Հազ. դրամ
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	26,918,670	21,641,738	5,477,763	1,851,332	165,555	56,065,068
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտրոներ և հուշարժույթներ	443				571,974	572,417
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	2,125,151	2,048,913	142,828	7,088		4,323,960
Հավատարմ հետգնման պայմանագրեր	12,404,434	1,937,709	-	-	-	14,342,143
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	260,190,389	71,773,523	6,202,020	24,167		336,190,069
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով ակտիվող ֆին. ակտիվներ	398,225	-	-	-	-	398,225
Հետգնման պայմանագրով գրավադրված արժեթղթեր	69,449,495	2,244,152	-	-	-	71,693,647
Այլ ակտիվներ	55,608	4,005	3,110	317		63,040
Ընդամենը ակտիվներ	371,642,414	99,660,040	11,625,721	1,862,904	737,629	466,636,609
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	62,111,771	10,100,431	1,925,758	53,896		74,191,856
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ակտիվներ	9,036,507	29,456,067	731,598	-	-	39,224,172
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր	40,012,422					40,012,422
Հետգնման պայմանագրեր	70,534,105	-	1,222,971	-	-	71,757,076
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	122,229,049	51,144,630	5,469,733	1,891,421	70,193	180,805,026
Արտոնադրա փոխառություն	1,012,521	2,569,302	2,617,955	-	-	6,199,778
Շաբաթից հարկի զեմը պարտավորություն	1,019,816	-	-	-	-	1,019,816
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	5,277,418	7,871,510	-	-	-	13,148,928
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	128,696	2,432	-	-	-	131,128
Կճարանի զուտ ակտիվներ	648,909	-	-	-	-	648,909
Հետաձգված հարկաբյուրեղներ	1,104,084	-	-	-	-	1,104,084
Օտարադրման իրավունքի ձեռք ակտիվներ	1,616,035	-	-	-	-	1,616,035
Այլ պարտավորություններ	5,578,295	77,939	6,766	-	68,865	5,731,865
Ընդամենը պարտավորություններ	320,306,628	101,222,311	11,974,761	1,945,317	139,058	435,591,065
Հաշվեկշռային բաց դիրք	51,232,786	(1,672,271)	(149,060)	(62,413)	598,471	50,047,514
Համախառն մարվող արժույթային ածանցյալներ		288,634		154,823	(572,153)	(128,696)
Զուտ դիրք	51,232,786	(1,283,637)	(149,060)	92,410	26,318	49,918,818

	ՀՀ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Հազ. դրամ
Ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	26,263,177	38,122,479	3,825,755	3,209,401	148,373	71,669,185
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտրոներ և հուշարժույթներ	443				395,915	396,358
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	4,221,572	1,346,125	335,043	23,646		5,926,385
Հավատարմ հետգնման պայմանագրեր	10,501,782	1,963,050	-	-	-	12,464,832
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և ակտիվներ	220,664,027	64,450,278	6,270,543	14,221		291,399,069
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	1,326	-	-	-	-	1,326
Կճարանի զուտ ակտիվներ	14,557,623	418,265	-	-	-	14,975,888
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով ակտիվող ֆին. ակտիվներ	36,659,534	-	-	-	-	36,659,534
Հետգնման պայմանագրով գրավադրված արժեթղթեր	8,570,306	-	-	-	-	8,570,306
Այլ ակտիվներ	82,614	5,194	14,440	313		102,561
Ընդամենը ակտիվներ	321,522,404	106,305,391	10,445,761	3,247,561	544,286	442,065,444
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	62,507,803	7,848,873	2,822,951	3,764		73,183,391
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ակտիվներ	5,873,678	41,337,854	1,123,843	-	-	46,335,375
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր	37,158,136					37,158,136
Հետգնման պայմանագրեր	34,127,375	-	14,440	-	-	34,127,375
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	128,723,693	47,734,614	5,115,687	2,336,300	32,029	183,942,323
Արտոնադրա փոխառություն	3,037,190	5,742,721	899,583	-	-	9,679,494
Շաբաթից հարկի զեմը պարտավորություն	1,112,304	-	-	-	-	1,112,304
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	4,121,014	7,174,269	-	-	-	11,295,283
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	15,184	-	-	-	-	15,184
Կճարանի զուտ ակտիվներ	601,085	-	-	-	-	601,085
Հետաձգված հարկաբյուրեղներ	1,187,997	-	-	-	-	1,187,997
Օտարադրման իրավունքի ձեռք ակտիվներ	1,428,082	-	-	-	-	1,428,082
Այլ պարտավորություններ	2,240,989	92,462	7,430	6,165	1,023	2,348,069
Ընդամենը պարտավորություններ	282,132,630	108,930,793	9,969,494	2,346,229	33,052	404,412,069
Հաշվեկշռային բաց դիրք	39,389,874	(3,625,403)	(492,990)	(62,413)	511,236	37,653,346
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն		809,647	(492,990)	67,968	(398,764)	(13,856)
Համախառն մարվող արժույթային ածանցյալներ						
Բաց դիրք	39,389,874	(2,815,756)	(16,403)	869,320	112,463	37,639,488

* Դ խմբի արտարժույթի՝ կազմը հետևյալն է. ԱՄՆ դրամ, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Եվրո, Շվեյցարական ֆրանկ, Ոսկու ստանդարտացված ձուլակտրո և Մետաղական հաշիվ

** Դ խմբի արտարժույթի՝ կազմը հետևյալն է. ՌԴ ռուբլի, KZT-Վրացական լարի, ԱՄԷ դիրհամ:

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում:

Դիսկալանի վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ բանկի 2024թ. III եռամսյակի միջին կուտակային դիսկալանը (տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը) դրական է՝ 53,553,581 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 33,895,749 հազ. դրամի դիմաց՝ բացարձակ արժեքով աճելով 19,657,831 հազ. դրամով կամ 58.0%-ով, այսինքն՝ բանկը միջին հաշվով 2024թ. III եռամսյակում զգայուն է եղել ըստ ակտիվների: Միջին կուտակային դիսկալանը 2024թ. III եռամսյակում, նախորդ եռամսյակի համեմատ, բացարձակ արժեքով աճել է 7,408,232 հազ. դրամով կամ 16.1%-ով: Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցության միջին գործակիցը 2024թ. III եռամսյակում, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, աճել է 3.9 տոկոսային կետով՝ կազմելով 114.8%՝ 2023թ. III եռամսյակի 110.9% միջին արժեքի դիմաց, այսինքն՝ 2024թ. III եռամսյակում միջին հաշվով տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվները կազմել են տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորությունների 114.8%-ը:

Ակտիվների դրուսացիան 2024թ. III եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 2.013 տարի (2023թ. III եռամսյակի վերջի 1.782 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.232 տարով կամ 13%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.997 տարի) նշված ցուցանիշն աճել է 0.016 տարով կամ 0.8%-ով:

Պարտավորությունների դրուսացիան 2024թ. III եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 0.856 տարի (2023թ. III եռամսյակի վերջի 1.049 տարվա դիմաց)՝ նվազելով 0.193 տարով կամ 18.4%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (0.804) նշված ցուցանիշն աճել է 0.053 տարով կամ 6.6%-ով:

Դրուսացիայի ճեղքվածքը 2024թ. III եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 1.265 (2023թ. III եռամսյակի վերջի 0.848-ի դիմաց)՝ աճելով 0.416-ով կամ 49.1%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.298) նշված ցուցանիշը նվազել է 0.033-ով կամ 2.6%-ով:

**Փոփոխվող տոկոսադրույքով ակտիվներ և պարտավորություններ
30.09.2024թ**

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Նեղորակված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ,												
- վարկեր			3,454,077	2,225,343	5,414,798	387,290						
Ընդամենը	-	-	3,454,077	2,225,343	5,414,798	387,290	-	-	-	-	-	-
Զուտ դիրք	-	-	(3,454,077)	(2,225,343)	(5,414,798)	(387,290)	-	-	-	-	-	-

31.12.2023թ

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Նեղորակված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ,												
այդ թվում՝												
- վարկեր			544,290	1,079,440	1,511,177	149,300	1,985,472	1,220,583	1,617,720	2,564,182		
Ընդամենը	-	-	544,290	1,079,440	1,511,177	149,300	1,985,472	1,220,583	1,617,720	2,564,182	-	-
Զուտ դիրք	-	-	(544,290)	(1,079,440)	(1,511,177)	(149,300)	(1,985,472)	(1,220,583)	(1,617,720)	(2,564,182)	-	-

Ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 30/09/2024թ.		Նախորդ ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 31/12/2023թ.	
	Դրամ	Արտարժույթ	Դրամ	Արտարժույթ
Ակտիվներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում				
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	12.75	8.83	13.24	9.50
- միջբանկային վարկեր				
- միջբանկային ռեպո				
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	17.30	10.75	17.22	10.70
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	9.35	5.48	10.07	2.93
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7.37	5.53	7.63	6.68
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9.40	3.84	9.48	3.79
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	11.05	5.14	11.32	5.15

3) մողելների նկարագրությունը

Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի տատանման հետևանքով վերագնահատումից հնարավոր առավելագույն վնասն է, որը գնահատվում է ինչպես ըստ առանձին արտարժույթների, այնպես էլ բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների ողջ փաթեթի (ախուհետ՝ փաթեթ) համար:

Արտարժույթային ռիսկի չափման և գնահատման համար կիրառվում է միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR (Value at Risk) մեթոդը (մողելը), որի միջոցով հաշվարկվում է ինչպես առանձին արտարժույթի տեսակների (արտարժույթային դիրքերի), այնպես էլ ամբողջ փաթեթի համար հնարավոր առավելագույն վնասի չափը (տրված հուսալիությամբ): Համաձայն VAR մեթոդի հնարավոր առավելագույն վնասի չափը հաշվարկվում է արտարժույթային բաց դիրքերի և փոխարժեքների տատանումը բնութագրող ժամանակային շարքերի հիման վրա: Բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների համար հաշվարկված մեկօրյա VAR-երի հիման վրա գնահատվում են 10-օրյա VAR-երի արժեքները՝ առանձին արտարժույթների և ընդհանուր փաթեթի համար:

Հնարավոր առավելագույն վնասի հաշվարկը հնարավորություն է տալիս բանկին գնահատել իր արտարժույթային գործունեության արդյունավետությունը՝ հաշվի առնելով կորուստ կրելու ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը, կառավարել արտարժույթային դիրքերը՝ ելնելով հնարավոր առավելագույն կորուստների չափից, անհրաժեշտության դեպքում սահմանափակելով արտարժույթային դիրքերի ծավալները:

Բանկի արտարժույթային քաղաքականությունը միտված է արտարժույթային դիրքերի արդյունավետ կառավարման ապահովմանը՝ զուգակցելով այն արդարացված ռիսկի մակարդակի հետ, իսկ նորմատիվների հաշվարկման ժամանակ հաշվարկվում է արտարժույթային ռիսկի հաշվարկման ստանդարտ մեթոդաբանության համաձայն :

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հնարավորությունն է բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի գնահատումն իրականացվում է "Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մողելի" ("GAP մողել") և "Դյուրացիայի մողելի" կիրառմամբ, որոնք հնարավորություն են տալիս գնահատել տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի և կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

GAP ցուցանիշը (ճեղքվածքը) հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Հաշվարկներն իրականացվում են յուրաքանչյուր ամիս՝ առաջիկա 3 ամիսների ընթացքում զուտ տոկոսային եկամտի վրա տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցության գնահատման համար:

Սույն մողելի շրջանակներում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները.

- դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ, այսինքն՝ մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են, բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքներով,
- տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջևակետում,
- տարբեր մարման ժամկետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են միևնույն չափով, այսինքն՝ տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:

Բանկի զգայունությունը տոկոսադրույքի նկատմամբ գնահատվում է "ճեղքվածքի հարաբերակցություն" ցուցանիշի միջոցով (GAP/ASSETS), որը հաշվարկվում է ակտիվների և պարտավորությունների կոմոլյատիվ ճեղքվածքը հարաբերելով ակտիվներին:

Դյուրացիայի մողելի դեպքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

Այս մողելի շրջանակներում նախ հաշվարկվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների պորտֆելների դյուրացիաները (միջին կշռված ժամկետայնությունները), այնուհետև, վերջիններիս հիման վրա՝ կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների (ապագա հոսքերի) ներկա արժեքների փոփոխությունների (պայմանավորված տոկոսադրույքի տատանմամբ) տարբերությունը: Կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխության գնահատման համար հաշվարկվում է դյուրացիայի ճեղքվածքը

, որն արտացոլում է բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների անհամապատասխանության աստիճանը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների ապագա հոսքերի միջին կշռված ժամկետայնությունների անհամապատասխանությունը: Դյուրացիայի ճեղքվածքի մեծ արժեքը վկայում է տոկոսադրույքների ռիսկի մակարդակի բարձր լինելու մասին: Դյուրացիայի ճեղքվածքի ցածր մակարդակի պահպանումը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների միմյանց մոտ արժեքների ապահովումը, հանգեցնում է տոկոսադրույքի ռիսկի հեջավորման (կապիտալի տնտեսական արժեքի՝ տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ կայունության):

Մշտապես ուսումնասիրվում են փոփոխուն տոկոսադրույքների տատանումները և դիմամիկան, գնահատվում է դրանց հավանական փոփոխությունների ազդեցությունը բանկի փոփոխուն տոկոսադրույքով ակտիվների և պարտավորությունների վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի նվազեցման նպատակով ապահովվում է տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի (կուտակային դիսբալանսի) և դյուրացիայի ճեղքվածքի պահպանումը ռիսկի ընդունելի սահմաններում: Հաշվի առնելով տոկոսադրույքների փոփոխման ընդհանուր միտվածությունը և կիրառելով մշակված մողելները՝ միջոցառումներ են ձեռնարկվում ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալային և ժամկետային արդյունավետ հարաբերակցությունների ապահովման ուղղությամբ:

Քննարկում ռիսկ

Քննարկում ռիսկը որևէ բորսայում (սերում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես տվյալ կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործոններով (տվյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

Քննարկում ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

- Վ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության
- Վ հնարավոր կորուստների գնահատում,
- Վ հեջավորման գործիքների կիրառում,
- Վ ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիրքի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
- Վ կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանացում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Իրացվելիության ռիսկ

1) Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիությունը բանկի ստանձնած պարտավորությունների ամբողջությամբ և սահմանված ժամկետներում կատարման հնարավորությունն է:

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն առանց լրացուցիչ կորուստներ կրելու, ինչը բացասաբար կազդի բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի վրա:

2) Իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար կիրառվում են՝ սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի իրացվելիության նորմատիվների խախտման հնարավորության բացահայտում և դրանց չափերի հաշվարկ և ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդը, որը ենթադրում է իրացվելիության ցուցանիշների հաշվարկ, որոնց միջոցով իրականացվում է նաև իրացվելիության կառավարման որակի գնահատում:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ: Յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում են բանկի նորմատիվների խախտման չափերը:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
 2. Իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
 3. բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների 25%-ի ետ պահանջում,
 4. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ
5. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների X%-ի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների Y%-ի ետ պահանջում (ընդ որում դիտարկվում են սցենարի երեք մակարդակ՝ մեղմ, միջին և խիստ, որոնք իրենցից ներկայացնում են ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների (ժամկետից շուտ) և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների համապատասխանաբար 10, 15 և 20 տոկոսի միաժամանակ ետ պահանջման իրավիճակները):
- Բացահայտվում է նշված իրավիճակների հանդես գալու պայմաններում իրացվելիության Ն21 և Ն22 նորմատիվների

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդաբանությունը հնարավորություն է տալիս գնահատել և վերլուծել բանկի իրացվելիության ռիսկը, ինչպես նաև բանկի կողմից վարվող քաղաքականությունը իրացվելիության բավարար մակարդակը պահպանելու համար: Այդ նպատակով բացահայտվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքները, հաշվարկվում են իրացվելիության ցուցանիշները և գնահատվում է բանկի իրացվելիության կառավարման որակը: Իրացվելիության գնահատման սույն մեթոդաբանությունում կատարվում է ակնթարթային, մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր (մինչև մեկ տարի կուտակային) իրացվելիությունների տարանջատում, ինչպես նաև դիտարկվում են իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերը բանկի իրացվելիության կառավարման որակի գնահատման համար:

Իրազեկության ռիսկի գնահատում:

2024թ. III եռամսյակի ընթացքում ակնթարթային, մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր (մինչև 1 տարի կուտակային) իրազեկության ցուցանիշներն աճել են համապատասխանաբար 26.1, 9.4 և 6.2 տոկոսային կետով:

Հաշվետու ժամանակաշրջան		30/09/2024							Հազ. դրամ		
Հոդվածի անվանումը		Չաշխատող	Մարմանը մնացել է				Մնժամկետ	Ընդամենը			
		ժամկետային	ժամկետաց	Ցպահանջ	միլևն. 3 ամիս	3-ից միլևն. 6 ամիս	6 ամսից միլևն. 12 ամիս	1-ից միլևն. 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Ղրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		-	-	56,055,047	11	-	-	-	-	-	56,055,058
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշարձաններ		-	-	572,417	-	-	-	-	-	-	572,417
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		-	-	-	2,458,163	219,688	720,353	23,358	-	902,417	4,323,979
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր		0	-	-	14,342,143	-	-	0	0	0	14,342,143
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդների տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ		2,617,362	81,412	-	31,106,938	18,344,577	30,910,124	157,066,817	98,062,869	-	338,190,099
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		-	-	-	-	-	-	-	-	398,225	398,225
Բետզնման պայմանագրերով գրավարված արժեթղթեր		-	-	-	71,693,647	-	-	-	-	-	71,693,647
Այլ պահանջներ		10,060	308	-	52,158	47	467	-	-	-	63,040
Ընդամենը		2,627,422	81,720	56,627,464	119,653,060	18,564,312	31,630,944	157,090,175	98,062,869	1,300,642	485,638,608
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ											
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		-	-	7,317,177	18,476,033	6,038,430	7,318,876	21,360,897	13,680,445	-	74,191,858
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ		-	-	-	5,038,881	6,036,557	5,341,182	22,807,552	-	-	39,224,172
ԲՀ Կենտրոնական Բանկից և ԲՀ կառավորությունից ստացված վարկեր		-	-	-	4,900,853	736,622	4,416,321	27,874,181	2,084,444	-	40,012,421
Բետզնման պայմանագրեր		-	-	-	71,757,075	-	-	-	-	-	71,757,075
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		-	-	63,394,594	24,509,792	18,635,824	40,995,167	32,687,324	582,325	-	180,805,026
Ստորադաս փոխառություն		-	-	-	89,695	-	-	-	6,110,083	-	6,199,778
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր		-	-	-	231,860	85,537	3,421,850	9,409,682	-	-	13,148,929
Վարձակալության գծով պարտավորություններ		-	-	-	84,049	18,843	143,039	1,051,606	318,495	-	1,616,032
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,019,816
Բետաձգված հարկային պարտավորություններ		-	-	-	-	-	-	1,104,083	-	-	1,104,083
Վճարվելիք գումարներ		-	-	360,855	288,054	-	-	-	-	-	648,909
Այլ պարտավորություններ		-	-	3,389,777	335,630	1,094	5,224	136	-	2,000,004	5,731,865
Ընդամենը		-	-	74,462,403	125,711,922	31,552,907	63,765,558	115,191,378	22,775,792	2,000,004	435,459,964
Չուտ իրազեկության ճեղքվածք		2,627,422	81,720	(17,834,939)	(6,058,862)	(12,988,595)	(32,134,614)	41,898,797	(699,362)	(699,362)	50,178,644
Կուտակային իրազեկության ճեղքվածք		2,627,422	2,709,142	(15,125,797)	(21,184,659)	(34,173,254)	(66,307,868)	(24,409,071)	50,878,006	50,178,644	

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան		31/12/2023							Հազ. դրամ		
Հոդվածի անվանումը		Չաշխատող	Մարմանը մնացել է				Մնժամկետ	Ընդամենը			
		ժամկետային	ժամկետաց	Ցպահանջ	միլևն. 3 ամիս	3-ից միլևն. 6 ամիս	6 ամսից միլևն. 12 ամիս	1-ից միլևն. 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Ղրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		-	-	71,569,185	-	-	-	-	-	-	71,569,185
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշարձաններ		-	-	396,358	-	-	-	-	-	-	396,358
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		-	-	-	3,618,696	-	-	19,159	-	2,288,530	5,926,385
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր		-	-	-	12,464,832	-	-	-	-	-	12,464,832
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ		0	-	-	1,326	-	-	-	-	-	1,326
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ		-	-	-	-	-	-	3,819,559	4,750,747	-	8,570,306
Հաճախորդների տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ		1,600,526	54,032	-	20,541,869	16,709,021	28,525,597	135,997,365	87,970,659	-	291,399,069
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		-	-	-	418,251	2,719,017	-	5,751,259	5,975,104	112,257	14,975,888
Բետզնման պայմանագրերով գրավարված արժեթղթեր		-	-	-	-	36,659,534	-	-	-	-	36,659,534
Այլ պահանջներ		12,054	-	-	58,922	27	467	-	-	-	71,470
Ընդամենը		1,612,580	54,032	71,985,543	37,103,896	56,087,599	28,528,064	145,587,342	98,696,510	2,400,787	442,034,353
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ											
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		-	-	6,802,833	9,864,543	6,281,680	8,382,059	29,104,968	12,747,308	-	73,183,391
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ		-	-	-	5,917,401	4,083,791	8,881,966	29,123,359	328,858	-	48,335,375
ԲՀ Կենտրոնական Բանկից և ԲՀ կառավորությունից ստացված վարկեր		-	-	-	300,669	4,207,945	4,430,002	26,234,338	1,985,182	-	37,158,136
Բետզնման պայմանագրեր		-	-	-	34,127,375	-	-	-	-	-	34,127,375
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		-	-	87,158,771	20,955,019	20,075,851	35,057,988	20,115,275	579,419	-	183,942,323
Ստորադաս փոխառություն		-	-	-	86,640	-	-	-	9,592,854	-	9,679,494
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		-	-	-	-	1,112,304	-	-	-	-	1,112,304
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր		-	-	-	122,509	106,403	-	11,066,371	-	-	11,295,283
Վարձակալության գծով պարտավորություններ		-	-	-	1,426,082	-	-	-	-	-	1,426,082
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն		-	-	-	15,184	-	-	-	-	-	15,184
Վճարվելիք գումարներ		-	-	316,460	284,625	-	-	-	-	-	601,085
Այլ պարտավորություններ		-	-	2,098,958	239,289	1,447	7,890	485	-	-	2,348,069
Ընդամենը		-	-	96,377,022	73,339,336	35,869,421	56,759,905	115,644,796	25,233,621	-	403,224,101
Չուտ իրազեկության ճեղքվածք		1,612,580	54,032	(24,411,479)	(36,235,440)	20,218,178	(28,233,841)	29,942,546	73,462,889	2,400,787	38,810,252
Կուտակային իրազեկության ճեղքվածք		1,612,580	1,666,612	(22,744,867)	(58,980,307)	(38,762,129)	(66,995,970)	(37,053,424)	36,409,465	38,810,252	

Ծանոթագրություն 33. "Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն"

Բանկում առկա չեն կապիտալի մակարդակի նկատմամբ սահմանված ներքին պահանջներ: ԶՅ Կենտրոնական Բանկի կողմից բանկերի համար սահմանված է ռիսկով կշռված ակտիվների նկատմամբ 11 % ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ: ԶՅ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 30,000,000 հազ. դրամ գումարով: Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները:

Ներկայացնում ենք հաշվեկշռային կապիտալի կառուցվածքը.

Հազ դրամ

	30/09/2024	31/12/2023
Կանոնադրական կապիտալ	30,801,895	28,132,240
Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	6,539,091	2,265,076
Պահուստներ՝	10,762,168	10,332,023
Գլխավոր պահուստ	4,190,000	3,952,000
Վերագնահատման պահուստներ	6,572,168	6,380,023
Չբաշխված շահույթ (վնաս)	27,823,983	22,343,082
Ընդամենը կապիտալ	75,927,137	63,072,421

Ներկայացնում ենք ԶՅ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված հիմնական տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող հիմնական և ընդհանուր կապիտալները կապիտալի համարժեքության ցուցանիշները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ.

	Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող						
	Առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալ	Առաջին մակարդակի կապիտալ	Ընդհանուր կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք.Փ աստացի %	ԶՅ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3	4	5	6	7
Հունվար	42,724,524	49,093,524	61,942,162	353,644,266	3,524,509	16.06	12
Փետրվար	43,995,974	50,364,974	64,448,724	353,932,134	3,441,060	16.73	12
Մարտ	48,312,117	54,681,117	66,477,238	358,796,886	3,153,980	17.16	12
Ապրիլ	49,120,693	55,489,693	67,133,228	363,778,808	1,322,629	17.86	12
Մայիս	51,688,224	58,057,224	67,827,077	364,438,769	1,360,186	18.00	12
Հունիս	54,129,827	60,498,827	68,965,141	374,695,038	1,607,661	17.71	11.0
Հուլիս	54,955,191	61,324,191	69,863,129	383,185,861	1,656,131	17.54	11.0
Օգոստոս	55,673,807	62,042,807	70,611,786	388,575,090	1,603,290	17.51	11.0
Սեպտեմբեր	56,668,372	63,037,372	72,034,366	393,357,798	1,470,726	17.71	11.0

2023թ.	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք.Փ աստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	44,824,426	5,261,613	50,086,039	323,443,745	3,399,041	14.24	12
Փետրվար	45,733,900	5,321,463	51,055,363	326,738,335	3,407,582	14.38	12
Մարտ	46,830,907	5,437,429	52,268,336	330,933,336	3,199,944	14.62	12
Ապրիլ	46,990,487	5,460,341	52,450,828	340,557,595	3,234,614	14.27	12
Մայիս	47,540,556	9,381,476	56,922,032	347,716,818	3,306,348	15.17	12
	Առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալ	Առաջին մակարդակի կապիտալ	Ընդհանուր կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք.Փ աստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3	4	5	6	7
Հունիս	39,407,127	45,776,127	55,812,143	346,757,004	3,334,852	14.80	11.0
Հուլիս	40,049,435	46,418,435	56,959,910	352,940,736	3,446,847	14.82	11.0
Օգոստոս	41,047,233	47,416,233	58,558,949	357,479,941	3,499,968	15.04	11.0
Սեպտեմբեր	41,386,258	47,755,258	60,355,619	359,827,109	3,505,626	15.41	11.0
Հոկտեմբեր	41,750,783	48,119,783	61,017,552	360,651,491	3,761,989	15.45	11.0
Նոյեմբեր	42,383,887	48,752,887	61,644,051	364,078,199	3,696,536	15.50	11.0
Դեկտեմբեր	44,369,376	50,738,376	63,639,930	363,225,329	3,285,008	16.19	11.0

Ներկայացնում ենք ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի և նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ ՀՀ ԿԲ խորհրդի որոշմամբ հաստատատված Կանոնակարգ 2-ի ռիսկի կշիռների.

Հազ դրամ

30.09.2024թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	114,810,549	395,066		-
10%	16,221,570			1,622,157
20%	792,167			158,433
30%	29,432			8,830
35%	171,787			60,125
50%	1,819,006			909,503
75%	82,287,680	338,987		61,970,000
100%	193,828,994	11,756,517		205,585,511
110%	323,518	32,570		391,697
150%	79,036,163	2,026,686	8,976	121,607,738
200%	800,976			1,601,952
Ընդամենը	490,121,842	14,549,826	8,976	393,915,946
31.12.2023թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	114,540,714			-
10%	12,271,839			1,227,184
20%	1,247,877			249,575
30%	50,569			15,171
35%	61,643			21,575
50%	944,771			472,386
75%	67,811,043	109,523		50,940,425
100%	169,392,593	9,584,767		178,977,360
110%	326,721	15,260		376,179
150%	73,398,000	4,157,090	19,545	116,361,953
200%	988,402			1,976,804
Ընդամենը	441,034,172	13,866,640	19,545	350,618,611

Ծանոթագրություն 34. "Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք"

Ներկայացնում ենք ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՖՀՄՍ 32 "Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը" պահանջների համաձայն:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը այն գումարն է, որով ակտիվը կարող է փոխանակվել կամ պարտավորությունը մարվել իրագել և պատրաստակամ կողմերի միջև "պարզած ձեռքի հեռավորության" գործարքի ընթացքում:

ՀՀ պետական գանձապետական և ՀՀ ԿԲ արժեթղթերի իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշումների հիման վրա:

30.09.2024թ. դրությամբ ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր դասի իրական արժեքի գնահատման ժամանակ Բանկի կողմից օգտագործվել են հետևյալ մեթոդներն ու գնահատումները.

Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական Բանկում.

Այս կարճաժամկետ գործիքների համար հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտորեն արտացոլում է նրանց իրական արժեքը:

Հաճախորդներին տրված վարկեր ու փոխատվություններ, պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ.

Վարկային պորտֆելի իրական արժեքը կախված է պորտֆելի յուրաքանչյուր դասի շրջանակներում առանձին վարկի վարկային և տոկոսադրույքային առանձնահատկություններից: Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդի գնահատումը հաշվի է առնում վարկերի տարբեր դասերին բնորոշ ռիսկերը, ինչը հիմնված է այնպիսի գործոնների վրա, ինչպիսիք են տնտեսական այն ճյուղի իրավիճակը, որտեղ գործում է յուրաքանչյուր փոխառու, յուրաքանչյուր փոխառուի տնտեսական իրավիճակը և ձեռք բերված երաշխիքները: Հետևաբար վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդը այն զեղչի ճշգրիտ գնահատականն է, որն արտացոլում է վարկային ռիսկի ազդեցությունը:

Ներգրված միջոցներ բանկերից ու այլ ֆինանսական կազմակերպություններից.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

Հաճախորդների ավանդներ և բանկային հաշիվներ.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

30.09.2024թ. դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35. "Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 36. "Ապաճանաչում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 37. "Գրավադրված ակտիվներ"

30.09.2024թ. դրությամբ բանկը չունի գրավադրված ակտիվներ :

Ծանոթագրություն 38. "Ընդունված գրավ"

30.09.2024թ. դրությամբ առկա չեն գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

Ներկայացնում ենք բանկի կողմից գրավ ընդունված ակտիվները և երաշխավորությունները իրենց համապատասխան վարկային ներդրումների հետ, առանց հաշվի առնելու պահուստի գումարները:

	30/09/2024		31/12/2023	
	Վարկի գումար	Գրավի գումար	Վարկի գումար	Գրավի գումար
Անշարժ գույք	128,960,317	547,396,669	116,384,578	478,454,518
Ավտոմեքենա	3,049,989	8,614,409	2,580,196	7,591,069
Սարքավորում	4,609,456	13,919,479	5,143,109	24,024,944
Պատրաստի արտադրանք	4,297,156	14,966,000	4,787,837	15,136,000
Երաշխավորություն	117,971,598	547,446,557	96,445,054	473,195,294
Ղրամական միջոցներ	1,325,755	4,943,492	692,105	7,130,885
Ոսկյա իրեր	18,556,718	22,171,886	16,489,411	19,873,563
Ստանդարտ ոսկի	7,130	13,069	8,965	11,683
Պետ. արժեթղթեր	504	11,500	1,419	11,500
Այլ արժեթղթեր	24,353	93,642	17,364	81,112
Այլ գրավ	51,698,162	74,642,022	41,309,697	61,865,319
Գրավ առկա չէ	14,109,771		13,160,095	
Ընդամենը	344,610,909	1,234,218,725	297,019,830	1,087,375,887

Ծանոթագրություն 39 "Պարտավորությունների չկատարում/խախտում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Առաքելյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ն.Գալստյան